

Jaarstukken 2018
Gemeenschappelijke regeling
Diamant-groep

Tilburg, 29 maart 2019

Concern

Zevenheuvelenweg 14

Postbus 5033

5004 EA Tilburg

Telefoon 013 46 41 911

Fax 013 46 41 422

Contactpersoon de heer R. van den Hurk

Telefoon 013 46 41 590

Inhoudsopgave

A. Jaarverslag	4
1. Organogram van de Gemeenschappelijke regeling	5
2. Bestuur	6
2.1. Samenstelling bestuur	6
2.2. Contactambtenarenoverleg	6
2.3. Behandelde onderwerpen.....	7
3. Inleiding.....	8
4. Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid	9
4.1. Rechtmatigheid	9
5. Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening	10
I Programmaverantwoording	11
1. Wet- en regelgeving & strategie	12
1.1. Wet- en regelgeving	12
1.2. Strategie	12
2. Sociaal beleid.....	13
2.1. Aantal medewerkers	13
2.2. Medewerkerstevredenheid.....	14
3. Innovatie.....	15
4. Marketingbeleid	16
5. Financieel beleid.....	16
5.1. Visie en uitgangspunten.....	16
5.2. Uitgangspunten	16
5.3. Budgetafspraken	17
5.4. Verplichtingen	18
5.5. Begroting versus realisatie	19
5.6. Financiële kengetallen.....	19
6. Toekomstverwachting.....	21
II Verplichte paragrafen	22
1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	23
1.1. Weerstandsvermogen	23
1.2. Risicobeheersing	25
2. Onderhoud kapitaalgoederen	26
3. Financiering	27
3.1. Financiering	27
3.2. Kasgeldlimiet en renterisiconorm	29

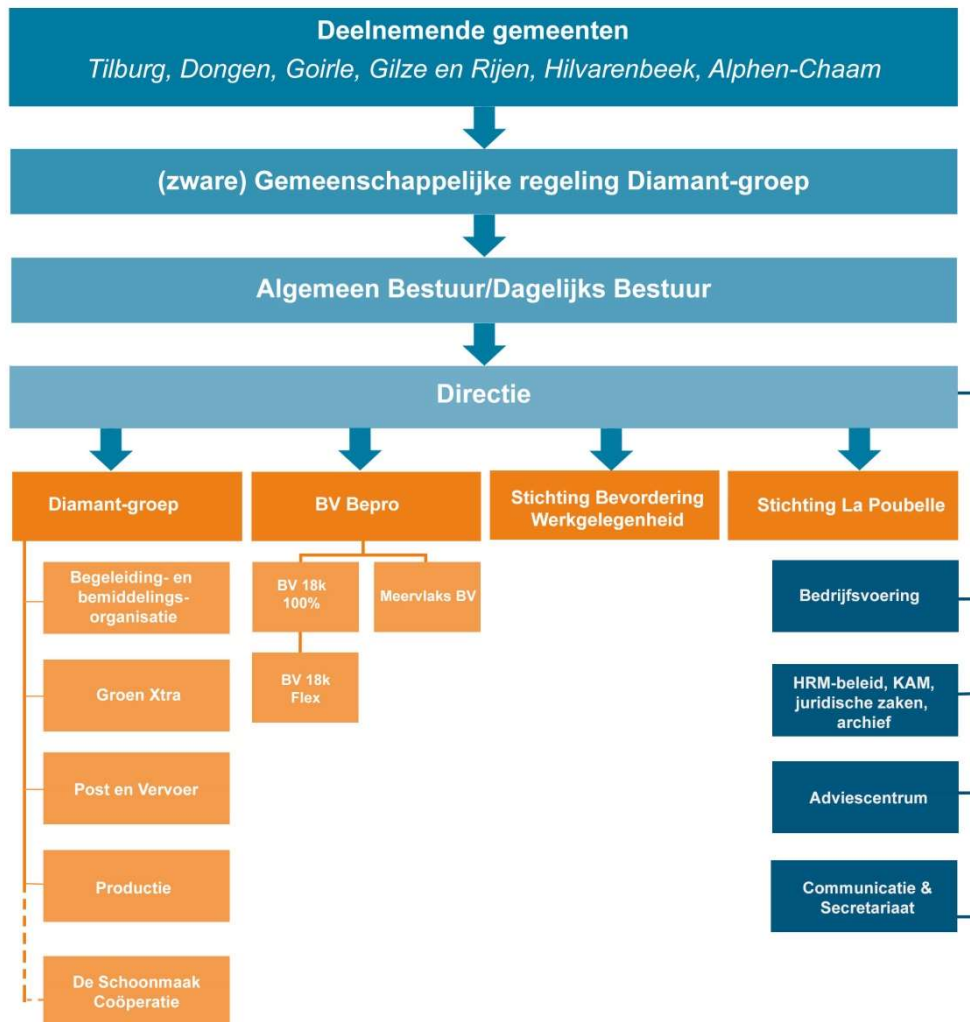
4. Verbonden partijen	31
5. Bedrijfsvoering	33
5.1. Investeringsbeleid	33
5.2. Administratieve organisatie	33
5.3. Informatisering en Automatisering (I&A).....	33
5.4. Planning & Control	36
5.5. HRM-beleid.....	37
5.6. Kwaliteit, Arbo en Milieu (KAM).....	38

B. Jaarrekening 2018

1. Balans	41
2. Overzicht van baten en lasten	43
3. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	45
3.1 Afschrijvingsbeleid.....	45
3.2 Waardering van activa en passiva	45
3.3 Grondslagen voor resultaatbepaling	48
4. Toelichting op de balans.....	49
4.1 Activa	49
4.2 Passiva.....	54
5. Toelichting op het overzicht van baten en lasten	60

A. Jaarverslag

1. Organogram van de Gemeenschappelijke regeling

Deze jaarrekening heeft betrekking op het onderdeel Gemeenschappelijke regeling Diamant-groep (hierna Diamant-groep genoemd), de andere rechtspersonen Stichting Bevordering Werkgelegenheid (SBW), Bedrijfsmatige Projecten (BV Bepro) BV en Stichting La Poubelle hebben eigen zelfstandige jaarstukken.

2. Bestuur

2.1. Samenstelling bestuur

Het Dagelijks bestuur en het Algemeen Bestuur van de Diamant-groep worden gevormd uit de colleges van burgemeester en wethouders van de zes in de Diamant-groep deelnemende gemeenten. In 2018 is het bestuur in zijn totaliteit gewijzigd als gevolg van de gemeenteraadverkiezingen van maart 2018. Het Dagelijks Bestuur wordt uit het Algemeen Bestuur gevormd en mag niet een meerderheid vormen in het Algemeen Bestuur.

De volgende personen hebben tot 1 juni 2018 gefunctioneerd als bestuurslid van het Algemeen Bestuur van de Diamant-groep:

Gemeente Tilburg	- de heer E. de Ridder (voorzitter)	ook Dagelijks Bestuur
Gemeente Gilze en Rijen	- de heer R. Dols (vicevoorzitter)	ook Dagelijks Bestuur
Gemeente Dongen	- de heer P. Panis	ook Dagelijks Bestuur
Gemeente Goirle	- de heer Th. van der Heijden	
Gemeente Tilburg	- de heer H. Kokke	
Gemeente Hilvarenbeek	- de heer B. Roks	
Gemeente Alphen-Chaam	- de heer E. van Dijk	

Vanaf 1 juni zijn de volgende personen aangewezen als bestuursleden van het Algemeen Bestuur van de Diamant-groep:

Gemeente Tilburg	- mevrouw E. Lahlah (voorzitter)	ook Dagelijks Bestuur
Gemeente Goirle	- mevrouw M. Immink (vicevoorzitter)	ook Dagelijks Bestuur
Gemeente Hilvarenbeek	- de heer G.A. Overmans	ook Dagelijks Bestuur
Gemeente Gilze en Rijen	- de heer A. Zwarts	
Gemeente Dongen	- de heer R. Vullings	
Gemeente Tilburg	- de heer O. Dusschooten	
Gemeente Alphen-Chaam	- de heer T. Braspenning	

2.2. Contactambtenarenoverleg

Het contactambtenarenoverleg bestaat uit beleidsvoorbereidende ambtenaren van iedere gemeente en de algemeen directeur, concerncontroller en directiesecretaris van de Diamant-groep. Zij bereiden de vergaderingen van het bestuur voor. De bestuur agenda wordt doorgenomen. Waar nodig vindt afstemming plaats. Iedere contactambtenaar kan vervolgens de eigen bestuurder nog voorafgaand aan de vergadering van advies voorzien.

2.3. Behandelde onderwerpen

In de bestuursvergaderingen en het contactambtenarenoverleg vormen de sociale en financiële kengetallen een vast agendapunt. Tijdens dit agendapunt wordt de realisatie ten opzichte van de begroting besproken. Terugkerend thema was in 2018 het achterblijven van de instroom van nieuw personeel op grond van de “2/3e herbezettingstoezegging” geweest. Deze toezegging houdt in dat van de uitstroom WSW 2/3 deel wordt herbezet door instroom vanuit de Participatiewet.

Halverwege 2017 heeft het bestuur ingestemd met een traject dat directie en management van de Diamant-groep bij TIAS, de business school die verbonden is aan de UvT, zal gaan volgen. Met behulp van dit traject is in 2018 en begin 2019 de basis gelegd voor een nieuw strategieplan dat in het voorjaar van 2019 zal worden vastgesteld door het algemeen bestuur en worden aangeboden aan de raden van de deelnemende Gemeenten.

3. Inleiding

Aan het eind van elk jaar ontkom je niet aan een terugblik. Als ik denk aan 2018, dan overheerst bij mij vooral een gevoel van trots.

Trots op ons financieel bedrijfsresultaat; een onderzoek van Berenschot en een benchmark binnen onze branche heeft uitgewezen dat de Diamant-groep op dat gebied in de top 3 van alle SW-bedrijven staat!

Trots op de betrokkenheid van collega's bij hun werk en de bedoeling van ONS bedrijf. Ik heb gezien dat we volop creativiteit en ondernemerschap in huis hebben en er in gezamenlijkheid de schouders onder zetten.

Trots op het vertrouwen dat we krijgen. Van de gemeenten en onze andere opdrachtgevers. We hebben weer een paar mooie contracten gesloten zoals bijvoorbeeld drie grote integrale bestekken voor Groen-Extra in Tilburg. Veel werk voor de komende jaren. Een compliment voor ons allemaal!

Maar, we kijken ook vooruit. De wereld om ons heen verandert immers en wij moeten daarop inspelen. We staan voor een aantal flinke uitdagingen. De nieuwe instroom blijft nog achter, waardoor we de afbouw van de SW niet meer kunnen compenseren. Met als gevolg meer werk dan mensen. De daling van de SW-subsidies gaat ook bij ons voor financiële tekorten zorgen. Voorlopig kunnen we dit opvangen vanuit het weerstandsvermogen en hoeven we nog geen beroep te doen op extra middelen vanuit de deelnemende gemeenten, maar de komende jaren moeten we hier wel structurele dekking voor vinden.

Directie en management zijn in 2017 een traject gestart onder begeleiding van TIAS. Samen met hen kijken we hoe we ons als directie en management het beste op de toekomst kunnen voorbereiden. Dat moet leiden tot een nieuw strategieplan, dat we in het voorjaar willen opleveren. Onze stakeholders betrekken we hier bij, omdat we het belangrijk vinden om dit samen te doen.

Robert Bool
Algemeen Directeur Diamant-groep
Januari 2019

4. Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid

Onder doelmatigheid van bedrijfsvoering wordt verstaan: het zodanig sturen van de organisatie dat de gewenste dienstverlening, productie en andere activiteiten tegen een zo laag mogelijke prijs verkregen wordt, dan wel dat met de beschikbare middelen een zo groot mogelijk resultaat verkregen wordt.

Om dit te bereiken moeten we ons voortdurend de volgende vragen stellen:

- Welke belangrijke veranderingen kunnen we doorvoeren om de bedrijfsvoering nog doelmatiger te maken?
- Hoe zorgen we dat onze bedrijfsonderdelen adequaat kunnen inspelen op grote uitdagingen?
- Welk effect hebben veranderingen in onze bedrijfsvoering op onze afnemers?

De in het nog vast te stellen Strategisch plan 2020-2024 opgenomen maatregelen moeten er onder andere toe leiden dat ook de komende jaren weer een stap wordt gemaakt naar een efficiëntere en doelmatig werkende organisatie.

In 2019 wordt de besturingsfilosofie en het daaraan gekoppelde organisatiemodel afgestemd op onze nieuwe producten en diensten.

4.1. Rechtmatigheid

De rechtmatigheid van het beheer is een begrip dat meer op de voorgrond is komen te staan. Vanuit de verantwoording en het accountantsoordeel daarover, onderscheiden we diverse elementen: de financiële rechtmatigheid en de niet-financiële rechtmatigheid.

De financiële rechtmatigheid gaat over de rechtmatigheid van het financiële beheer. Het financiële beheer omvat naast beheerhandelingen ook de vastleggingen daarvan in de administratie en het naleven van de verslaggevingsregels. De niet-financiële rechtmatigheid omvat handelingen en besluiten van niet-financiële aard.

Het interne controleplan voorziet in een controle op deze aspecten en ook de controle die plaatsvindt vanuit de wet- en regelgeving voor de verantwoording van de Wsw voorziet in de toetsing op rechtmatigheid.

In het kader van de controle op de rechtmatigheid wordt jaarlijks een normenkader vastgesteld door het bestuur. De interne rechtmatigheidscontroles aan de hand van dit normenkader zijn uitgevoerd door de eigen organisatie en aanvullend door de accountant. De bevindingen uit deze controles leiden tot de conclusie dat de Diamant-groep over 2018 rechtmatig heeft gehandeld.

In het jaarplan 2019 is ter verbetering van de sturing op de financiële rechtmatigheid de aanbestedingsbegroting opgenomen met daarin de planning van de in 2019 uit te voeren aanbestedingsprocedures gespecificeerd naar product/dienst, soort procedure en contracthouder.

5. Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening

Voorgesteld wordt om de jaarrekening op 29 maart 2019 vast te stellen.

Vaststelling Dagelijks Bestuur op 29 maart 2019.

Goedkeuring Algemeen Bestuur op 28 juni 2019.

I Programmaverantwoording

1. Wet- en regelgeving & strategie

1.1. Wet- en regelgeving

De Diamant-groep blijft bezig om zich binnen de arbeidsmarktregio Hart van Brabant tot een sterke uitvoeringsorganisatie te ontwikkelen voor de doelgroep die begeleiding nodig heeft om te gaan en blijven werken, bij voorkeur op de reguliere arbeidsmarkt. Dit doen we samen met gemeenten, collega SW-bedrijven en andere ketenpartners in de arbeidsmarktregio. Vanaf de start van de Participatiewet is er veel veranderd voor de gemeenten en de Diamant-groep. Ook in 2018 zijn een aantal belangrijke ontwikkelingen in de wet- en regelgeving geweest. De belangrijkste ontwikkelingen zijn:

Transitievergoeding

De Eerste kamer heeft ingestemd met het wetsvoorstel waarin de compensatie van de transitievergoeding bij ontslag na langdurige arbeidsongeschiktheid is geregeld.

Loondispensatie

Het plan van het kabinet om mensen met een arbeidsbeperking minder dan het minimumloon te betalen gaat niet door. Loondispensatie zou zorgen voor veel ongelijkheid tussen medewerkers met en zonder een arbeidsbeperking.

AVG

Sinds 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Dat betekent dat in de hele Europese Unie (EU) dezelfde privacywetgeving geldt. De Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) geldt niet meer. Met de nieuwe AVG hebben werknemers meer rechten gekregen met betrekking tot de registratie en bewaren van persoonsgegevens.

1.2. Strategie

Om te komen tot een nieuw strategieplan is de directie in 2017, samen met de managers en het bestuur, een traject gestart onder begeleiding van een externe partij, TIAS school for business and society, onderdeel van Tilburg University (TIAS traject). Dit nieuwe strategieplan wordt begin 2019 afgerond.

2. Sociaal beleid

2.1. Aantal medewerkers

De Diamant-groep wil voor de kwetsbare groepen aan de onderkant van de arbeidsmarkt een belangrijke rol blijven vervullen. Daarbij zal niet alleen aandacht bestaan voor de positie van deze groep in de huidige tijd, maar zal ook gekeken worden naar het belang om te blijven investeren in inzetbaarheid van deze kwetsbare groep. Steeds zal gezocht worden naar de mogelijkheden van het individu en in het verlengde daarvan de mogelijkheden van groepen medewerkers passend bij de beschikbare werksoorten en te leveren producten en diensten. Onze medewerkers moeten kunnen rekenen op een goede werkomgeving en een daarbij behorende begeleiding. Deze omgeving is de randvoorwaarde voor het verder ontwikkelen van de medewerker met het oog op het bevorderen van de arbeidscapaciteit of het behoud daarvan.

Sinds de komst van de Participatiewet stopt de instroom vanuit de Wsw. Landelijk wordt uitgegaan van een uitstroom van ongeveer 6% per jaar. Begin 2015 waren er 2.111 SW-medewerkers bij of via de Diamant-groep aan de slag. Eind 2018 is dit aantal gedaald tot 1.697 medewerkers. Dit is een daling van 19,6% over een periode van 4 jaar.

Eind 2018 zijn 215 mensen werkzaam bij de Diamant-groep via de Participatiewet (PW), waarvan 72 mensen geplaatst zijn op een beschutte werkplek (deels ook binnen de pijler bedrijven). Dit komt niet overeen met de taakstelling voor 2018. De taakstelling is op basis van 31 uur per week en bedraagt 85 fte voor 2018. De realisatie is 52,4 fte.

	2016		2017		2018	
	WSW	PW	WSW	PW	WSW	PW/ Beschut
Begin jaar	1.990	10	1.911	66	1.802	108
Eind jaar	1.911	66	1.802	108	1.697	215
Vershil	-79	+56	-109	+42	-105	+107

De verdeling van deze personen op basis van de pijlerindeling, zoals in de strategienota is uitgewerkt is als volgt:

Pijler:	Stand eind 2017			Stand eind 2018		
	WSW	PW	Beschut	WSW	PW	Beschut
Bemiddeling en Begeleidingsorganisatie	455			390	2	1
Werkbedrijven *	749	63	22	716	128	36
Beschut werk	534		20	528	12	35
Overige (concern)	64	2		63	1	
Totaal	1.802	66	42	1.697	143	72

* Dit is inclusief 251 SW-ers en 32 PW-ers (in 2017) en 236 SW-ers en 52 PW-ers (in 2018), die werkzaam zijn bij De Schoonmaak Coöperatie.

2.2. Medewerkerstevredenheid

In september 2017 heeft onder de medewerkers van de Diamant-groep een medewerkersstevredenheidsonderzoek plaatsgevonden. Alle teams hebben een eigen rapportage ontvangen. Deze resultaten van de rapportages zijn besproken met de medewerkers van de teams en op basis daarvan zijn verbeterplannen opgesteld. Deze verbeterplannen zijn onderdeel van de jaarplannen 2018 geworden en worden in 2019, daar waar nodig, verder uitgewerkt.

Daarnaast zijn er een aantal Diamant-groep brede aandachtgebieden benoemd:

1. Zachte kant van leiderschap
2. Werkoverleg incl. communicatie over trotspunten
3. Ongewenste omgangsvormen: niet meer dan gemiddeld, maar men is ontevreden over de opvolging hiervan
4. Duurzame inzetbaarheid: vitaliteit en ontwikkeling

Voor de Diamant-groep brede aandachtspunten is een centraal actieplan opgesteld, waarbij ieder lid van het CMT (Centraal Management Team) kartrekker is van een van de aandachtsgebieden.

3. Innovatie

De Diamant-groep blijft niet stil staan, we zijn druk bezig met het ontwikkelen van een toekomstbestendige organisatie met leerwerkplekken voor SW-kandidaten (afbouw) en een aanbod in werk & expertise voor kandidaten met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt. Hiervoor wordt in het eerder genoemde TIAS traject het nieuwe strategieplan verder uitgewerkt als basis. Zo zijn we een samenwerkingspartner van de gemeenten (en UWV) en netwerkpartner van andere partijen in de arbeidsmarktregio. Enkele nieuwe ideeën zijn:

Bemiddeling

Via toeleiding trajectenkandidaten begeleiden naar werk. Met name regiogemeenten geven aan (aansluitend bij de aanpak van regionale werkgeversdienstverlening) behoefte te hebben aan deze dienstverlening. Vanuit het verleden is er ruime ervaring met bemiddeling van talenten met afstand tot de arbeidsmarkt naar (aangepast) werk bij reguliere werkgevers (enige jaren geleden begeleidde wij nog 700 individuele SW-detacheringen).

Participatie & wijkgerichte aanpak

De gemeente Tilburg is op zoek naar een aanpak voor Participatie op het niveau van de wijk met raakvlakken naar het sociaal domein. Via 'Doe Mee' is voor twee wijken (500 kandidaten) een project opgezet binnen de gemeente Tilburg gericht op het activeren van kandidaten die langdurig in de bijstand zitten. Voor kandidaten die kunnen participeren in werk (in brede zin) kan door de Diamant-groep diagnose, begeleiding en werkplekken geboden worden.

Vangnetregeling

Voor kandidaten met loonkostensubsidie die uitvallen vanwege ziekte is de gemeente verantwoordelijk voor de ziekteverzuimbegeleiding en herplaatsing van kandidaten in ander werk. De Diamant-groep heeft ruime ervaring in verzuimbegeleiding en kan de re-integratie verplichting voor deze doelgroep uitvoeren.

Banen Parallele arbeidsmarkt

De gemeente Tilburg ontwikkelt met verschillende partners – waaronder Tilburg University – een business case waarin een aantal aspecten worden verenigd: duurzame inzet van uitkeringsgelden als investeringskapitaal, niet prestatief maar betekenisvol werk organiseren wat geen verdringing veroorzaakt en de juiste verbinding maakt met partners op wijkniveau. In de eerste helft van 2019 wordt de haalbaarheid hiervan onderzocht.

Goudwerk(t)

Meer dan 20% van het bijstandsbestand bestaat uit kandidaten van 55 jaar of ouder (ook in onze regio) die - ondanks de aantrekkelijke arbeidsmarkt - weinig perspectieven op de reguliere arbeidsmarkt hebben. Goudwerk(t) banen zijn banen die nu vaak niet meer ingevuld (of gefinancierd) kunnen worden maar die een grote maatschappelijke bijdrage kunnen hebben. Goudwerk(t) banen worden deels gefinancierd door inzet van uitkeringsgelden als maatschappelijk durfkapitaal en deels vanuit opbrengsten uit werk bij de verschillende organisaties (het anders invullen van de oude individuele detacheringswerkplekken SW).

4. Marketingbeleid

Het marketingbeleid van de organisatie is direct afgeleid van de missie van de organisatie. Dit beleid wordt integraal meegenomen in de nieuwe strategienota. Deze nota wordt begin 2019 aan het bestuur aangeboden.

5. Financieel beleid

5.1. Visie en uitgangspunten

Het financieel beleid is gericht op een gezonde financiële positie voor de gemeenschappelijke regeling en transparantie in het financieel handelen. Uitgangspunt is een verantwoord en behoedzaam financieel beleid, waarbij structurele lasten worden gedekt door structurele baten met als doel een sluitende meerjarenbegroting. Om dat te bereiken zijn kaders en spelregels vereist. Deze kaders en spelregels gelden als het te voeren financiële beleid voor de gemeenschappelijke regeling.

5.2. Uitgangspunten

Algemeen

In het stelsel van baten en lasten worden uitgaven en inkomsten toegerekend aan de jaren waarop ze betrekking hebben. Bij het vaststellen van activiteiten en middelen vindt een integrale afweging plaats tussen financiële middelen en het gewenste resultaat/kwaliteitsniveau. De financiële middelen zijn veelal beperkt. Dit bepaalt of de gewenste resultaten van het beleid wel of niet bereikt kunnen worden. Het is van belang optimaal inzicht te hebben en te geven in de financiële gevolgen bij het ontwikkelen en uitvoeren van beleid en keuzes in kwaliteitsniveau.

Financiële beleidsregels

- Integrale beleidsafweging van de verschillende bestedingen vindt plaats door het algemeen bestuur bij de vaststelling van de beleidsbegroting;
- Budgetten zijn gebaseerd op realistische ramingen en niet slechts op historisch bepaalde budgetten. Onderbouwd wordt waarvoor het budget is benodigd. Aanpassingen in ramingen worden onderbouwd en transparant gemaakt;
- Eventuele tegenvallers worden primair binnen de betreffende afdeling/onderdeel opgevangen. Is dit niet mogelijk dan wordt gezocht naar de mogelijkheden binnen het totaal van de organisatie;
- Er wordt zoveel mogelijk een meerjarig consequente gedragslijn gehanteerd;
- Het algemeen bestuur autoriseert met de vaststelling van de beleidsbegroting de totaalbedragen per kosten en opbrengstesoort;
- De (gemandateerde) budgethouder organiseert binnen het totaalbudget afdeling/onderdeel dat de werkzaamheden worden uitgevoerd conform de afspraken en planning. Het herschikken van budgetten tussen kostenplaatsen en kostensoorten is onder voorwaarden toegestaan, mits de prestatie wordt geleverd.

Budgetten waarvoor beschikbaar *niet mogelijk* is, zijn:

- salariskosten;
- stortingen/onttrekkingen aan reserves en voorzieningen;
- kapitaallasten;
- doorberekening aan (hulp)kostenplaatsen (concernoverhead);
- rijksbijdrage.

De budgetten voor deze kostensoorten worden namelijk centraal beheerd.

In de maandelijkse rapportage wordt transparant per kosten- en opbrengstesoort gerapporteerd over budgetoverschrijdingen en –onderschrijdingen. Tevens wordt aangegeven hoe deze worden gedekt. In het geval deze overschrijdingen uiteindelijk leiden tot budgetoverschrijdingen op kosten- en opbrengstenniveau, worden deze opgenomen in de maandelijkse rapportage aan het bestuur.

5.3. Budgetafspraken

Exploitatiebudgetten

- Budget voor nieuw beleid wordt onderbouwd en de relatie met het te bereiken doel aangegeven;
- Voor bestaand beleid geldt dat het in de begroting vastgesteld percentage prijscompensatie wordt gehanteerd. Indien sprake is van afwijkende afspraken op basis van onderliggende contracten, prijs- of subsidieafspraken, worden deze onderbouwd;
- Op het percentage prijscompensatie wordt geen nacalculatie toegepast voor het lopende begrotingsjaar;
- De salarislasten worden geraamd op basis van een voorafgaand aan het begrotingsjaar door de directie goedgekeurd formatieplan en de te verwachten cao-stijging.

Investeringsbudgetten

- Investeringsbudgetten worden onderbouwd met onderliggende afspraken en uitgangspunten;
- De kapitaallasten van nieuwe investeringen worden direct aan betreffende afdeling/ onderdeel toegerekend.

5.4. Verplichtingen

Rechten

Baten die betrekking hebben op het boekjaar maar nog niet zijn ontvangen, worden wel in de jaarrekening opgenomen en verantwoord. Hiervoor wordt bij het opstellen van de jaarrekening een balanspositie opgenomen.

Verplichtingen

Alle kosten voor diensten die in het boekjaar zijn geleverd, worden in het boekjaar verantwoord en in de jaarrekening opgenomen. Als de diensten wel zijn geleverd, maar nog niet zijn betaald, wordt bij de jaarafsluiting een verplichting geboekt.

Onvoorzien

Het is noodzakelijk een goede planning in budget en capaciteit voor het komende jaar op te stellen en daarbij volledig te zijn. De besluitvorming over nieuwe activiteiten concentreert zich bij de (meerjaren)begroting. Hierdoor wordt het Algemeen Bestuur in staat gesteld de prioriteiten integraal af te wegen. Neemt niet weg dat in de loop van het jaar zich onvoorziene ontwikkelingen kunnen voordoen, die bij de maandelijkse verantwoording aan het dagelijks bestuur kenbaar worden gemaakt met mogelijke dekking van deze onvoorziene uitgaven.

Lasten

- De lasten zijn incidenteel. Baten en lasten in de exploitatiebegroting kunnen structureel dan wel incidenteel zijn.
- de lasten zijn onvermijdelijk. Had door het tijdig treffen van maatregelen de last die nu ontstaat kunnen worden voorkomen? Is dit het geval, dan zal geen beroep op de post onvoorzien gedaan kunnen worden.

Uitgaven ten laste van reserves

Extra lasten in de loop van het jaar kunnen alleen ten laste van een reserve worden gebracht als de besteding past binnen het karakter van die reserve. Deze lasten worden altijd via de exploitatie verantwoord en pas bij de resultaatbepaling ten laste van de daarvoor bestemde reserve gebracht.

Saldo jaarrekening

Uitgangspunt is dat het saldo van de jaarrekening wordt toegevoegd aan de algemene reserve. De uiteindelijke resultaatbestemming is een bevoegdheid van het algemeen bestuur.

5.5. Begroting versus realisatie

Voor de Diamant-groep was voor 2018 een negatief resultaat begroot van € 1.652.000. Het resultaat komt uit op een positief bedrag van bijna € 3.171.000. In het resultaat is een dividenduitkering van € 3.500.000 opgenomen. Exclusief deze dividenduitkering zou het reguliere exploitatieresultaat € 329.000 nadelig zijn.

Bedragen *€ 1.000	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Baten	69.209	67.509	70.854
Lasten	69.582	69.161	70.150
Dividenduitkering	3.500		
Totaal Saldo van baten en lasten	3.127	-1.652	704
Toevoegingen aan reserves			100
Onttrekkingen aan reserves	44		161
Het geraamde, gerealiseerde respectievelijk geanalyseerde resultaat	3.171	-1.652	765

Meer informatie over het overzicht van baten en lasten zijn opgenomen in de jaarrekening.

5.6. Financiële kengetallen

Voor 2018 zijn voor de Diamant-groep de volgende kengetallen berekend:

Netto schuld quote (exclusief alle verstrekte leningen)	*€ 1.000	Kengetal
Netto schuld / totale inkomsten (voor bestemming reserves)		
Netto schuld	2.192	
totale inkomsten	69.209	
Netto schuld quote (exclusief alle verstrekte leningen)		3,17
Netto schuld quote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)	*€ 1.000	Kengetal
Netto schuld / totale inkomsten (voor bestemming reserves)		
Netto schuld	2.192	
totale inkomsten	69.209	
Netto schuld quote (exclusief alle verstrekte leningen)		3,17

De netto schuld quote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Is dit percentage hoger dan 130 % wordt aanbevolen om de schulden af te lossen. De Diamant-groep heeft ruim voldoende inkomsten heeft om haar schulden te voldoen.

De structurele exploitatieruimte	*€ 1.000	Kengetal
A: Structurele lasten	69.582	
B: Structurele baten	69.209	
C: Totale structurele toevoegingen aan de reserves	0	
D: Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	0	
E: Totale baten	69.209	
$((B-A) + (D-C))/E * 100 \%$		-0,54%

Dit cijfer helpt mee beoordelen welke structurele ruimte de Diamant-groep heeft om de eigen lasten te dragen. Zichtbaar is het feit dat deze ruimte beperkt is.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteit geeft aan of een organisatie in staat is om op korte en lange termijn aan haar betalings- en aflossingsverplichtingen te voldoen. De voornaamste reden om de solvabiliteit te berekenen is om in te kunnen schatten of een organisatie in staat is om bij opheffing (liquidatie) al haar schulden te betalen.

Solvabiliteitsratio		(* € 1.000)	
1	Eigen vermogen	5.616	
2	Totaal vermogen	19.463	
1 / 2 = 3	Solvabiliteitsratio		29%

De solvabiliteit is sterk gestegen ten opzichte van 2017, met name door het behaalde resultaat 2018. Solvabiliteit van 29 % is redelijk.

6. Toekomstverwachting

Om te komen tot een nieuw strategieplan is de directie in 2017, samen met de managers en het bestuur, een traject gestart onder begeleiding van een externe partij, TIAS school for business and society, onderdeel van Tilburg University (TIAS traject). Dit nieuwe strategieplan wordt begin 2019 afgerond.

In het plan wordt een verdere samenwerking tussen de werkbedrijven en de pijler Begeleiding & Bemiddeling verder uitgewerkt, waarbij experimenteren en innovatie de sleutelwoorden zijn. Behoeften van gemeenten (en de arbeidsmarktregio), werkgevers maar vooral ook van de mensen met afstand tot de arbeidsmarkt staan centraal.

Samen met gemeenten en UWV zijn we bezig met het verder ontwikkelen van nieuwe diensten, die bijdrage aan het plaatsen van mensen uit de doelgroep op de reguliere arbeidsmarkt.

II **Verplichte paragrafen**

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

1.1. Weerstandsvermogen

In de tweede helft van 2015 is op basis van een extern onderzoek vastgesteld hoe groot het weerstandsvermogen moet zijn in relatie tot de toekomstige risico's. Op basis van het rapport van de externe adviseur is door het Algemeen Bestuur besloten om de koers voor wat betreft de begrotings- en subsidiëring systematiek zoals die is vastgesteld in het Strategieplan en de (meerjaren)begroting ongewijzigd aan te houden. De tekorten die begroot zijn voor de komende jaren, kunnen worden opgevangen door het weerstandsvermogen.

Het verloop van het weerstandsvermogen is als volgt weer te geven:

	(bedragen afgerond op duizend €)				
Verloop van het weerstandsvermogen	Diamant-groep	SBW	Bepro	La Poubelle	Totaal
Algemene reserves per 31 december 2017 na resultaatbestemming 2017	1.147.000	36.000	4.805.000	244.000	6.232.000
Resultaat 2018	3.171.000	-5.000	1.405.000	4.000	4.575.000
Totaal eigen vermogen per 31 december 2018 voor resultaatbestemming 2018	4.318.000	31.000	6.210.000	248.000	10.807.000
Begroot resultaat 2019	-1.146.000		1.265.000	-119.000	0
Begroot resultaat 2020	-2.377.000		833.000	-119.000	-1.663.000
Begroot resultaat 2021	-2.650.000		833.000	-119.000	-1.936.000
Begroot resultaat 2022	-2.473.000		833.000	-119.000	-1.759.000
Totaal verwachte onttrekking algemene reserves	-8.646.000	0	3.764.000	-476.000	-5.358.000
Restant algemene reserves (begroot)	-4.328.000	31.000	9.974.000	-228.000	5.449.000
In het resultaat van de GR Diamant-groep is de resultaatuitkering van De Schoonmaak Coöperatie opgenomen.					
Bij Bepro zijn de geconsolideerde cijfers opgenomen van Bepro, Meervlaks, 18K en 18K flex.					

De begrotingscijfers 2019 zijn afkomstig van de begroting 2019 en meerjarenbegroting 2020 tot en met 2022.

Voor het weerstandsvermogen van de Diamant-groep is het van groot belang welke beleidskeuzes onze deelnemende Gemeenten gaan maken in relatie tot de aangeboden (nieuwe) diensten en producten. De financiële vertaling van deze keuzes zijn van invloed op de exploitatie van de Diamant-groep en spelen een belangrijke rol om tot een mogelijk sluitende exploitatie te komen. Het in ontwikkeling zijnde strategisch meerjarenplan staat onder meer in het teken van "op welke wijze de Diamant-groep samen met de deelnemende gemeenten het verwachte toekomstig financieel tekort bij ongewijzigd beleid, structureel verbeteren. Volgens de gemeenschappelijke regeling is de Diamant-groep verplicht om een structurele dekking te creëren voor de begroting. Als dit niet lukt dienen de deelnemende gemeenten bij te dragen aan het tekort middels een gemeentelijke bijdrage. Hiermee wordt preventief toezicht van de Provincie voorkomen. In theorie bestaat er een mogelijkheid dat de Diamant-groep de gemeentelijke bijdrage compenseert/terugbetaald voor zover niet de reserves van het benodigde weerstandvermogen worden aangesproken. Het aanspreken van reserves is overigens ook geen structurele oplossing.

De bestemmingsreserve dekt de volgende onzekerheid in de begroting 2019:

Salariskosten reguliere formatie

Een aantal boven formatieve medewerkers zijn niet begroot. Afgelopen jaren zijn deze kosten niet ten laste van de bestemmingsreserve reorganisatie ad € 3.000.000 gebracht, aangezien er voldoende dekking bestond in de reguliere exploitatie. In 2019 zullen deze kosten van circa € 320.000 per jaar wel ten laste komen van deze bestemmingsreserve.

1.2. Risicobeheersing

Financiële risico's begroting 2019:

Netto toegevoegde Waarde (NTW): Het NOMA contract is verlengd tot en met 1 juli 2019 met de verwachting dat er daarna een vervolg komt met extra trajecten. Mocht er geen vervolg komen dan is er een negatief risico van tussen de € 100.000 en € 200.000 structureel en eenmalige frictiekosten van € 800.000.

Loon Prijs Ontwikkeling (LPO) 2019 en cao verhoging: In de begroting is geen loon- en prijsontwikkeling 2019 meegenomen op de rijksbijdrage. De verwachting is wel dat deze gaat komen bij de meicirculaire 2019, maar het percentage is niet bekend. Tevens is de cao wsw per 31-12-18 afgelopen, op dit moment zijn de gesprekken gaande tussen de werkgevers en vakbonden. In de begroting is bij de loonkosten WSW geen cao verhoging 2019 meegenomen, dus de LPO 2019 en de cao verhoging zitten budget neutraal in de begroting. Het risico dat het niet budget neutraal wordt is ingeschat op 1 % zowel positief als negatief, dit betekent een risicobedrag van € 400.000.

Uitstroom Sw-ers: Er zijn 80 SE-ers uitstroom begroot op basis van landelijke voorspellingen. Indien de uitstroom lager is dan landelijk, dan ontvangen we minder WSW subsidie per SE, en hebben we ook hogere WSW loonkosten. Meer personeel betekent echter ook meer NTW, al dekt deze hogere NTW de kostenpost niet.
Het risico wordt ingeschat op € 100.000 negatief.

Instroom vanuit de Participatiewet (formatie met 30-80 % loonwaarde): bij Groen Xtra zijn 60 fte's kandidaten vanuit de Participatiewet (P-wettters) 30-80 begroot. Lukt het niet om deze plekken in te vullen, dan komt met name de NTW onder druk te staan en komt mogelijk de kwaliteit van de dienstverlening onder druk te staan.
Het risico wordt ingeschat op € 100.000 negatief.

Ziekte verzuim: bij het langdurig uitvallen van personeel wegens ziekte moet er vervanging geregeld worden. Deze vervanging is niet meegenomen in de begroting.
Het risico wordt ingeschat op € 400.000 negatief.

Invullen van vacatures: door krapte op de arbeidsmarkt is het lastig om bepaalde vacatures goed in te vullen, aangezien het wel sleutelfunctionarissen zijn, wordt ter overbrugging de expertise extern ingehuurd, deze kosten zijn hoger dan het invullen van de vacature.
Het risico wordt ingeschat op € 200.000 negatief.

Naast financiële risico's spelen ook inhoudelijke risico's: in de SWOT's (Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats) van de organisatieonderdelen liggen bepaalde kansen en bedreigingen buiten de invloedssfeer van deze onderdelen. Deze spelen op een hoger niveau: directieniveau, bestuursniveau of zelfs op het niveau van de regionale of landelijke politiek. Voorbeelden zijn:

- In de jaarplannen van de organisatieonderdelen zijn veel automatiseringsprojecten opgenomen. Deze grote behoefte aan automatisering is maar deels vertaald in geld en capaciteit in 2019. Risico's zijn: uitwerking van plannen zonder financiële dekking of capaciteit in 2019.
- De afdeling Bemiddeling en BegeleidingsOrganisatie (BBO) ziet kansen om de dienstverlening aan de gemeenten uit te breiden, maar dit vergt een strategisch en politiek traject.
- De te lage instroom van P-wetters zorgt bij diverse onderdelen voor capaciteitsproblemen. Indien deze instroom niet verbetert, zal de NTW gaan dalen.

2. Onderhoud kapitaalgoederen

In 2018 zijn we doorgedaan met het treffen van maatregelen, gericht op realisering van centrale huisvesting aan de Zevenheuvelenweg. Dit omvat de volgende aspecten:

- Er is in oktober een start gemaakt met de verbouwing van het bedrijfsrestaurant teneinde de vergaderfaciliteiten op de hoofdlocatie uit te breiden en de eetzaal te moderniseren. De bedrijfskeuken was in 2017 reeds geheel vernieuwd.
- Het complex op Insulinde is al enige tijd onderwerp van onderzoek naar twee mogelijke nieuwe invullingen. Het grootste gedeelte (ongeveer 2/3^e) is in beeld voor vestiging van een nieuwe stedelijke busremise. De Diamant-groep is daarbij de verkopende partij van het benodigde perceel. Het andere stuk is mogelijk gereserveerd voor nieuwe huisvesting van La Poubelle, dat aan de Havendijk zal moeten vertrekken in verband met de stedelijke ontwikkeling in die zone. Hierbij is de Diamant-groep/La Poubelle zelf de initiatiefnemer. Over beide projecten heeft in 2018 nog geen definitieve besluitvorming plaats gevonden. Eind 2018 heeft ook een externe partij zich gemeld met de vraag of ca. 3000 m2 kan worden overgenomen in verband met uitbreidingsplannen. Of dit kan worden gerealiseerd is nog niet duidelijk.
- Consequentie van 2 is, dat het bedrijfskantoor van Groen Xtra het Insulindecomplex zal moeten verlaten. Daarvoor is op Zevenheuvelenweg 16 reeds een sectie in gereedheid gebracht (kantoorruimte voormalige Drukkerij). Er is echter voor gekozen Groen Xtra voorlopig op Insulinde te laten in afwachting van de verkoop ten behoeve van de busremise. Dit in verband met risico's van vandalisme en kraak.
- Een voormalig kantoor(tje) op Insulinde, dat aanvankelijk bestemd was voor sloop, wordt alsnog verkocht. Tegen sloop ontstond vanuit de bevolking en de politiek weerstand vanwege de veronderstelde cultuurhistorische betekenis van het pand, dat een ontwerp is van de voormalige Tilburgse architect Jos Bedaux. Door de verkoop blijft het pand behouden.

Gelet op bovenstaande mag het duidelijk zijn, dat alleen het onderhoud van de gebouwen aan de Zevenheuvelenweg gericht is op langdurige instandhouding, dit loopt via voorziening grootonderhoud. Op Insulinde en bij La Poubelle doen we alleen wat echt noodzakelijk is om de voortgang van de activiteiten veilig te stellen.

Onderhoud (preventief en dagelijks) geschiedt op basis van een meerjarig onderhoudsplan (MOP), waarin alle elementen zijn opgenomen, zowel bouwkundig als technisch. Elke jaarschijf wordt jaarlijks op zijn merites beoordeeld. Als het verantwoord is om werkzaamheden door te

schuiven naar later nemen we dat mee. Maar in ieder geval dwingt het onderhoudsplan ons om kritisch te kijken naar alle aspecten en zorgt het plan ervoor dat we niets over het hoofd zien. Het is de basis voor de jaarbegroting.

Opsomming van de belangrijkste werkzaamheden van 2018:

- Veel schilderwerk met als meest in het oog springend het oprissen van het gangenstelsel van het productiegebouw.
- Inpandig bouwen van een kantoorunit voor Post en Vervoer.
- Reparatie van een ernstige lekkage in de hoofdleiding van de stadsverwarming.
- Realisering eigen keukenvoorziening voor Post en Vervoer, zodat hier faciliteiten zijn op tijden, dat het bedrijfsrestaurant gesloten is.
- Uitbreiding stalling voor bromfietsen.
- Aanpassing rookruimte op nummer 14 naar aanleiding van klachten.
- Veel herstel van straatwerk.
- Herinrichting plantstroken.
- Aanpassingen elektrische installaties nummers 14 en 16 naar aanleiding van NEN 3140-keuring.
- Schilderwerk bij het DOC-T.
- Aanpassing waterleiding locatie Groen Xtra aan de Dr. Paul Janssenweg.

3. Financiering

3.1. Financiering

Rentepercentage

Voor de financiering van de vaste activa wordt een rentepercentage gehanteerd van 4 % over de boekwaarde. Hier tegenover staan de werkelijke rentekosten die betaald worden aan de leningen.

Langlopende leningen

Er zijn twee langlopende leningen afgesloten met de BV 18k:

- € 3,2 miljoen langlopend met een rentepercentage gelijk aan internetspaarrekening
- € 2,0 miljoen langlopend met een rentepercentage van 2,5 %

Over de € 3,2 miljoen lening is geen rente betaald in 2018 en € 0 afgelost.

Over de € 2,0 miljoen lening is € 50.000 rente betaald en € 975.000 afgelost.

Financieringsbehoefte

Voor de financieringsbehoefte wordt er altijd eerst naar de BV 18k gekeken voor een kort- of langlopende lening. Mocht BV 18k niet in staat zijn om te voldoen aan de vraag vanuit de Diamant-groep, dan wordt er bancaire markt benaderd.

Dit kan zijn via de huisbankier Rabobank en anders via de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten).

Schatkistbankieren

Per 16 december 2013 is de wet verplicht schatkistbankieren ingevoerd. Verplicht schatkistbankieren houdt in dat overschotten aan liquide middelen boven een drempelbedrag moeten worden afgestort in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Het drempelbedrag is een percentage van het begrotingstotaal. De drempel is in 2018 niet overschreden. In de toelichting op de balans in deze jaarstukken is de verplichte toelichting op de drempel en de benutting daarvan opgenomen.

Bedragen (in €)			
Totale boekwaarde investeringen			9.109.000
Financiering:			
Eigen vermogen		5.616.000	
Voorzieningen		1.302.000	
Lang lopende leningen		4.225.000	
Totaal langlopende financiering			11.143.000

3.2. Kasgeldlimiet en renterisiconorm

Kasgeldlimiet

Kasgeldlimiet kwartaal 1		(* € 1.000)
Begrotingstotaal	69.161	
Percentage ministriële regeling	8,2%	
kasgeldlimiet		5.671
Netto vlottende schuld = vlottende schuld -/- vlottende activa		
Vlottende schuld	7.703	
Vlottende activa	7.351	
Netto vlottende schuld		352
Ruimte onder het kasgeldlimiet: kasgeldlimiet - netto vlottende schuld		5.319

Kasgeldlimiet kwartaal 2		(* € 1.000)
Begrotingstotaal	69.161	
Percentage ministriële regeling	8,2%	
kasgeldlimiet		5.671
Netto vlottende schuld = vlottende schuld -/- vlottende activa		
Vlottende schuld	5.731	
Vlottende activa	7.841	
Netto vlottende schuld		-2.110
Ruimte onder het kasgeldlimiet: kasgeldlimiet - netto vlottende schuld		7.781

Kasgeldlimiet kwartaal 3		(* € 1.000)
Begrotingstotaal	69.161	
Percentage ministriële regeling	8,2%	
kasgeldlimiet		5.671
Netto vlottende schuld = vlottende schuld -/- vlottende activa		
Vlottende schuld	6.575	
Vlottende activa	8.373	
Netto vlottende schuld		-1.798
Ruimte onder het kasgeldlimiet: kasgeldlimiet - netto vlottende schuld		7.469

Kasgeldlimiet kwartaal 4		(* € 1.000)
Begrotingstotaal	69.161	
Percentage ministriële regeling	8,2%	
kasgeldlimiet		5.671
Netto vlottende schuld = vlottende schuld -/- vlottende activa		
Vlottende schuld	9.468	
Vlottende activa	14.817	
Netto vlottende schuld		-5.349
Ruimte onder het kasgeldlimiet: kasgeldlimiet - netto vlottende schuld		11.020

De Gemeenschappelijke Regeling Diamant-groep is in alle 4 de kwartalen ruim binnen het kasgeldlimiet gebleven.

Renterisiconorm

Renterisiconorm		(* € 1.000)	
1	Schuld met renteherziening 2018	5.200	
2	Aflossingen 2018	0	
1 + 2 = 3	Renterisico		5.200
4	Begrotingstotaal	69.161	
5	Percentage ministriële regeling	20%	
4 * 5 = 6	Renterisiconorm		13.832
6 - 3 = 7	Onderschrijding norm (+) overschrijding norm (-)		8.632

De Gemeenschappelijke Regeling Diamant-groep heeft een onderschrijding en is dus binnen de renterisiconorm gebleven.

4. Verbonden partijen

Naam	Vestigings- plaats	Wijze van deelname	Openbaar belang
Stichting Bevordering Werkgelegenheid (SBW)	Tilburg	Algemeen Bestuur Gemeenschappelijke regeling is bestuur van de Stichting	Initiëren en financieel ondersteunen van werkgelegenheidsprojecten bij de Gemeenschappelijke regeling. Het beschikbaar stellen van arbeids- krachten ten behoeve van de uitvoering van de projecten.
Bedrijfsmatige Projecten (Bepro) BV	Tilburg	Gemeenschappelijke regeling is 100% aandeelhouder	Participatie in risicovolle projecten. Deelnemen in en samenwerken met en het voeren van de directie over andere rechtspersonen en ondernemingen in het kader van gesubsidieerde arbeid door de Diamant-groep.
Meervlaks BV	Tilburg	BV Bepro is 100% aandeelhouder	Op dit moment is deze BV niet actief.
BV 18k	Tilburg	BV Bepro is 100% aandeelhouder	Diverse activiteiten op het gebied van HRM ten behoeve van de Diamant- groep en derden, en dienstverlening ten behoef van alfactheques, diensten- cheques.
BV 18k Flex	Tilburg	BV 18k is 100% aandeelhouder	Het tegen vergoeding detacheren van arbeidskrachten.
Stichting La Poubelle	Tilburg	Algemeen Bestuur Gemeenschappelijke regeling is bestuur van de Stichting	Kringloopwinkel.
De Schoonmaak Coöperatie	Vught	Gemeenschappelijke regeling is lid voor circa 48%	Het faciliteren en creëren van leer- werkplekken van personen met een afstand tot de arbeidsmarkt in een leer/werkbedrijf gericht op schoonmaakactiviteiten.

Naam	Eigen vermogen		Veranderingen in belang	Resultaat
Stichting Bevrodering Werkgelegenheid (SBW)	Eigen vermogen per 01-01-2018	€ 35.499	Geen	-/- € 5.424
	Eigen vermogen per 31-12-2018	€ 30.075		
	Vreemd vermogen per 01-01-2018	€ 164.842		
	Vreemd vermogen per 31-12-2018	€ 168.027		
Bedrijfsmatige Projecten (Bepro) BV	Eigen vermogen per 01-01-2018	€ 9.897.337	Geen	€ 1.404.777
	Eigen vermogen per 31-12-2018	€ 7.802.115		
	Vreemd vermogen per 01-01-2018	€ 4.060.422		
	Vreemd vermogen per 31-12-2018	€ 4.860.149		
Meervlaks BV	Eigen vermogen per 01-01-2018	€ 382.227	Geen	-/- € 7.359
	Eigen vermogen per 31-12-2018	€ 374.867		
	Vreemd vermogen per 01-01-2018	€ 1.410		
	Vreemd vermogen per 31-12-2018	€ 4.700		
BV 18k	Eigen vermogen per 01-01-2018	€ 9.106.813	Geen	€ 1.421.304
	Eigen vermogen per 31-12-2018	€ 7.028.117		
	Vreemd vermogen per 01-01-2018	€ 4.056.655		
	Vreemd vermogen per 31-12-2018	€ 4.860.151		
BV 18k Flex	Eigen vermogen per 01-01-2018	€ 17.929	Geen	-
	Eigen vermogen per 31-12-2018	€ 17.929		
	Vreemd vermogen per 01-01-2018	€ 6.818		
	Vreemd vermogen per 31-12-2018	€ 146.866		
Stichting La Poubelle	Eigen vermogen per 01-01-2018	€ 988.769	Geen	€ 3.969
	Eigen vermogen per 31-12-2018	€ 992.737		
	Vreemd vermogen per 01-01-2018	€ 490.450		
	Vreemd vermogen per 31-12-2018	€ 493.259		
De Schoonmaak Coöperatie	Eigen vermogen per 01-01-2018	€ 2.163.151	Geen	€ 940.945
	Eigen vermogen per 31-12-2018	€ 2.283.257		
	Vreemd vermogen per 01-01-2018	€ 2.666.863		
	Vreemd vermogen per 31-12-2018	€ 3.120.891		

5. Bedrijfsvoering

5.1. Investeringsbeleid

Investerings binnen de Diamant-groep vinden plaats op basis van de in de jaarplannen opgenomen investeringsinitiatieven. De belangrijkste investeringen liggen op het gebied van wagenpark en materieel ten behoeve van Groen Xtra en vervangingsinvesteringen op het gebied van automatisering.

5.2. Administratieve organisatie

Op basis van de geactualiseerde beschrijvingen van de administratieve organisatie en de daarop afgestemde interne controleplannen, is in 2018 de interne controle uitgevoerd. Deze aanpak wordt jaarlijks met de accountant afgestemd en geëvalueerd en daar waar nodig wordt de interne controle aangepast.

Interne controle is gericht op beheerhandelingen die uiteindelijk financiële consequenties kunnen hebben. Uitgangspunt hierbij is dat deze in de lijn wordt belegd en vorm krijgt in een three-lines-of-defence methode.

Dit houdt in dat het lijnmanagement verantwoordelijk is voor haar eigen processen. Daarnaast is er een functie die deze 1^e lijn ondersteunt, adviseert, coördineert en bewaakt of het management zijn verantwoordelijkheden ook daadwerkelijk neemt. Dit is de 2^e lijn. Tenslotte wordt gecontroleerd of het samenspel van de 1^e en 2^e lijn soepel functioneert. Door de afdeling planning & control wordt een objectief en onafhankelijk oordeel geveld met mogelijkheden tot verbetering.

5.3. Informatisering en Automatisering (I&A)

De afdeling I&A biedt ondersteuning aan de Diamant-groep, 18k, Stichting La Poubelle, het Dieren Opvangcentrum Tilburg e.o. en De Schoonmaak Coöperatie. Deze ondersteuning heeft betrekking op 'techniek en beheer' (1) en 'procesondersteuning en informatievoorziening' (2). Onderstaand zijn de belangrijkste activiteiten van 2018 met een beperkte vooruitblik op deze twee terreinen weergegeven.

5.3.1 Techniek en beheer

Op het terrein van techniek en beheer hebben in 2018 de volgende activiteiten plaatsgevonden:

Upgrade standaard werkplek

In 2018 zijn we gestart om met een andere tool alle thin clients te gaan managen. Hierdoor kunnen we thin clients automatisch updaten en indien nodig overnemen. Vanaf september 2018 worden alle nieuwe fat clients met Windows 10 en MS-Office 2013 uitgerold. In 2019

zullen we ook bestaande werkplekken in de organisatie gaan migreren. We merken ook dat medewerkers steeds vaker gebruik willen maken van twee beeldschermen. In de toekomst verwachten we dan ook dat dit de nieuwe standaard zal worden.

Upgrade Citrix

In augustus 2018 hebben we deze samen met een externe partner onze Citrix omgeving geüpgraded naar versie 7.15. Voor de gebruiker is er hierdoor wel het een en ander veranderd. De desktop is voortaan gebaseerd op Windows 10, MS Office 2010 is vervangen door MS-Office 2013, Internet werkt nu een stuk sneller en ook MS Office 365 voor GroenXtra werkt nu goed.

Multi Factor Autorisatie (MFA)

In 2018 zijn we gestart met een onderzoek om te gaan werken met MFA als men gegevens van de Diamant-groep wil benaderen van buiten ons netwerk. Dit is van belang in het kader van de ISO27001 en de AVG. Hierbij zijn we uitgekomen bij de MFA optie van Microsoft.

Uitwijk

Door gebruik te maken van de mogelijkheden die ons geboden worden door ons hardware platform we in staat om in geval van een calamiteit de belangrijkste programma's binnen 48 uur weer beschikbaar te hebben. Verdere documentatie van de uitwijkprocedure zal in 2019 gerealiseerd worden.

Telefooncentrale

In 2018 zijn alle (buiten) locaties omgezet naar VOIP op de centrale aan de Zevenheuvelenweg 14. In 2018 hebben we een start gemaakt met het uit faseren van alle analoge ISDN/ADSL lijnen zodat we in 2019 alleen nog maar internet verbindingen nodig hebben alle locaties.

5.3.2 Procesondersteuning en informatievoorziening

Op het terrein van procesondersteuning en informatievoorziening zijn in 2018 de volgende zaken opgepakt:

Veilig E-mailen (Zivver)

In het kader van de AVG en het goed omgaan met persoonsgegevens, heeft de Diamant-groep in 2018 diverse applicaties bekeken om veilig te kunnen E-mailen. Uiteindelijk zijn uitgekomen bij Zivver. Zivver is erg gebruiksvriendelijk en eenvoudig in het gebruik. Bij de implementatie hebben we ook een aantal dagen uitleg gegeven aan de medewerkers, waarom doen we dit en hoe het werkt. Deze aanpak is bij de medewerkers goed ontvangen en is wellicht in de toekomst een idee om het vaker zo te doen.

Topdesk

Eind 2017 hebben we op de Servicedesk Topdesk in gebruik genomen voor het beheren van meldingen, aanvragen, wijzigingen en het verstrekken van informatie aan onze gebruikers met betrekking op ICT. Eind 2018 hebben we met de afdeling personeels- en salarisadministratie (PSA) gekeken of dit ook voor hen bruikbaar zou kunnen zijn. Deze oriëntatie fase is positief afgerond en zal in 2019 een vervolg op komen.

Urenapplicatie t.b.v. roosteren, planning en urenregistratie (Time-Tell)

De afdeling I&A heeft voor Groen Xtra en de Fietsenstallingen een applicatie gebouwd voor het registreren van uren, verlof enz. Vanuit diverse andere onderdelen is toen aangegeven dat zij ook op zoek zijn naar een dergelijke oplossing en Groen Xtra geeft aan meer nodig te hebben dan de oplossing die we nu hebben gebouwd. In 2018 is de keuze gemaakt voor de oplossing van Time-Tell. Gaande weg het traject wilde men ook het verlof gaan bijhouden in Time-Tell zodat we de oude verlofkaarten kunnen laten vervallen. In 2018 zijn Post en Vervoer, Productie en La Poubelle al overgegaan. De overige onderdelen zullen in 2019 volgen.

Alfacheque en Dienstencheque en huishouddienstensysteem

Per 1 januari 2017 hebben we alleen nog het Diensten Cheque Systeem (DCS) in gebruik. Dit systeem blijven we ook nog gebruiken in 2019. In 2018 hebben we in het kader van de beveiliging ook nog wat zaken aangepast in het portaal naar de gemeente Tilburg. Aan het einde van 2018 is in samenwerking met de gemeente ook een pilot gestart om met een zorgaanbieder te gaan werken middels een nieuw opgezet Blok Chain model. Dit model zal in 2019 worden geëvalueerd waarna bekeken wordt hoe nu verder.

Cliënt-volgsysteem (Compas 5.0 SQL)

De opschoonactiviteiten binnen Compas zullen nog doorlopen in 2019. Daarnaast zijn we eind 2018 gestart met de mogelijkheden om medewerkers op basis van hun functie te autoriseren in plaats van op persoonlijke titel. Dit wordt in het 1^e kwartaal van 2019 afgerond.

Document Management Systeem (DMS)

In 2018 hebben we een Benefits Realization Plan (BRP) laten opstellen door BCT samen met een aantal medewerkers van de Diamant-groep. In dit plan is uitgewerkt hoe we het Corsa DMS kunnen inzetten om digitaal werken voor de organisatie mede vorm te geven. Ook kan dit gebruikt worden om te voldoen aan de eisen die uit door de archiefwet worden voorgeschreven. In 2019 zal hierop een vervolg komen.

ERP systeem (Upgrade Navision 2009 naar 2018)

Er wordt nu weer een aantal jaren gewerkt met Navision 2009. In 2017 en 2018 is onderzocht hoe we kunnen migreren naar Navision versie 2018. Het was de bedoeling om dit voor 1-1-2019 gerealiseerd te hebben. Aangezien de leverancier niet voldeed aan het gevraagde maatwerk dat aanwezig was, is ervoor gekozen om met leverancier het traject kritisch te evalueren. Op basis van deze evaluatie is een nieuwe aanpak opgesteld met als streefdatum om per 1-1-2020 in productie te gaan.

BI-tool

In 2018 is er een werkgroep gestart om een keuze te maken voor een BI-tool die ingezet kan worden bij de Diamant-groep. Deze werkgroep heeft diverse leveranciers gesproken en is bij diverse collega bedrijven op bezoek geweest om te kijken hoe men het daar heeft georganiseerd. In 2019 zal bezien worden wat het vervolg hierop zal zijn.

Tussenschakel

In 2018 is ons product betreffende P-detachering verder ontwikkeld. Zo is er een website voor werkgevers ontwikkeld waarop we informatie uitwisselen. Binnen deze website maken we ook voor het eerst gebruik van de mogelijkheid om contracten digitaal te ondertekenen. Om de facturatie van de contracten en vergoedingen verder te automatiseren is het idee van de tussenschakel ontstaan. Deze tussenschakel moet ervoor zorgen dat de informatie van de Website pdetachering.nl, Compas en Unit4 leidt tot een factuur in Navision. Begin 2019 willen we de opdracht verstrekken voor het bouwen van de tussenschakel.

Personenvervoer (Taxsys)

Vanaf april 2019 zal de afdeling Post En Vervoer het personenvervoer voor de Diamant-groep gaan regelen. Hiervoor is gezocht naar een software oplossing om dit te ondersteunen.

ISO27001 + AVG

Eind 2017 zijn we gestart met het traject om ISO27001 gecertificeerd te worden. Dit ook van belang voor de AVG compliance. Gaande weg dit traject hebben we ervoor gekozen om eerst te zorgen dat we AVG compliant zijn omdat we dat wettelijk verplicht zijn en daarna te kijken naar de ISO27001 certificering. De ISO27001 certificering hangt ook nauw samen met de keuzes die het CMT moet maken in het kader van I&A strategie zoals hieronder beschreven.

I&A strategie plan 2019

In 2018 heeft de afdeling I&A in samenwerking met M&I partners een aantal sessies met het CMT en OMT georganiseerd om de toekomstige strategie te bepalen voor de afdeling I&A. Uit deze strategie komt naar voren dat we ons de komende tijd sterk zullen moeten focussen op onze informatie- huishouden/voorziening, Cloud en SAAS oplossingen en het werken in netwerken en het delen van informatie. Voor de informatie- huishouding/voorziening starten we in 2019 met het Strategisch Informatie Overleg (SIO).

5.4. Planning & Control

In 2018 is de (door) ontwikkeling van business control bevroren. De reden hiervoor is dat business control in relatie tot de werkzaamheden van de bedrijfsbureaus, management en directie niet overeenkwam met de verwachtingen. De vrijgekomen vacatures business control zijn (voorlopig) niet ingevuld. In 2019 zal directie en de nieuwe concerncontroller na een evaluatie hieraan een vervolg geven.

Met de in 2017 vastgestelde nota aanbestedingsbeleid zijn beleidsmatig en procedureel de kaders voor het tactische inkoopproces vastgesteld. In 2018 is de rechtmatigheid van onze inkoop procesmatig geborgd. De planning van de in 2019 uit te voeren aanbestedingsprocedures is opgenomen in het jaarplan 2019.

5.5. HRM-beleid

Duurzame inzetbaarheid

Er is constante aandacht voor duurzame inzetbaarheid door middel van aandacht voor sporten en gezonde levensstijl. In het bedrijfsrestaurant is eenmaal per week gratis fruit en worden geen ongezonde gefrituurde snacks meer aangeboden. Tevens is er meegewerkt aan een pilot vanuit SBCM en Cedris voor duurzame inzetbaarheid en zal hieraan vorm gegeven worden in 2019.

Aanbesteding en implementatie nieuwe arbodienst

In 2018 is een landelijke aanbesteding georganiseerd door Cedris voor de inkoop van arbodienstverlening voor de SW bedrijven. Vanwege deze aanbesteding zijn raamcontracten aangegaan met verschillende partijen. Diamant-groep heeft vervolgens zelf via een zogeheten mini-competitie een contract gesloten met Arbo Active, en heeft eind 2018 de werkwijze met de nieuwe arbodienstverlener geïmplementeerd.

Ongewenste omgangsvormen

Leidinggevenden hebben een centrale rol bij het uitdragen en vormgeven van het beleid ongewenste omgangsvormen. Vanuit het Medewerkertevredenheidsonderzoek hebben we inzicht gekregen dat we niet altijd op de juiste manier mee omgaan. In 2017 zijn de gedragscode en het protocol geactualiseerd. In 2018 is dit verder vormgegeven en is er onder andere een training ontwikkeld die die eind 2018 van start is gegaan en door zal lopen in 2019.

Onderzoek werkprocessen personeelsteams en personeelsadministratie

Naar aanleiding van een onderzoek in het kader van de verbetering van de samenwerking tussen met name de personeelsteams en de personeelsadministratie is er in 2018 een vervolgonderzoek gestart naar de werkprocessen waarbij de personeelsteams en personeelsadministratie betrokken zijn, en zijn verbeterpunten geformuleerd.

Ziekteverzuim

De stijging van de gemiddelde leeftijd is een feit en wordt verklaard door de stop op de instroom in de Wsw. De stijging van leeftijd is vervolgens een logische verklaring voor de toename van de beperkingen van de doelgroep. Ziekteverzuim heeft constante aandacht, toch is het verzuim conform verwachting licht gestegen met 0,8% tot 13,7%.

5.6. Kwaliteit, Arbo en Milieu (KAM)

Met de in 2017 vastgesteld beleidsnotitie KAM zijn beleidsmatig en procedureel de kaders voor KAM geactualiseerd en opnieuw vastgelegd. In 2018 is de decentrale verantwoordelijkheid voor de uitvoering van kwaliteit, arbeidsomstandigheden en milieu procesmatig geborgd. In 2018 is per bedrijfsonderdeel een preventiemedewerker aangesteld.

Kwaliteit

De manager van het bedrijfsonderdeel draagt er zorg voor dat alle rollen hun taken naar behoren vervullen. Het overleg hierover is vastgelegd in het eigen managementsysteem. In 2018 hebben de interne auditoren van de ISO gecertificeerde onderdelen de basis cursus interne auditor gevolgd.

Certificaten

De audits voor de managementsystemen ISO 9001;2015, FSSC 22000 en VCA 5.1 zijn goed verlopen. De audit bij Stichting La Poubelle voor het keurmerk Branchevereniging Kringloopbedrijven Nederland (BKN) is dit jaar weer afgesloten met een goed resultaat.

Arbo en Milieu

Voor Arbo en milieu vindt er sinds 2018 per kwartaal onder leiding van de operationeel directeur een constructief overleg plaats met alle preventiemedewerkers en een vertegenwoordiger van de Ondernemingsraad. Belangrijkste doelstelling van dit overleg is periodieke evaluatie van het Arbo en Milieubeleid en de hierin opgenomen doelstellingen.

Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E)

De preventiemedewerkers zijn belast met het uitvoeren van het plan van aanpak RI&E per bedrijfsonderdeel. De manager bewaakt de planning en bepaalt de doelstellingen voor het jaarplan.

Agressie

Het aantal agressiegevallen is in 2018 weer gedaald en is met 18 meldingen 7 minder dan vorig jaar. Uit het medewerkerstevredenheidsonderzoek van 2017 weten we echter dat onze werknemers ontevreden zijn over de opvolging. Er wordt onvoldoende opgetreden tegen ongewenst gedrag en het bewaken van grenzen moet verbeteren. We hebben een verbeterplan opgesteld en een projectgroep aangesteld. In 2018 hebben we opnieuw aandacht gegeven aan het beleid ongewenste omgangsvormen en de gedragscode zodat iedere medewerker op de hoogte is.

Ongevallen

Het aantal ongevallen is in 2018 ongeveer gelijk gebleven, van 41 meldingen naar 40. Het aantal verzuimdagen is sterk gestegen van 112 naar 438. In 2019 gaan de preventiemedewerkers aan de slag met de analyse van ongevallen om waar nodig en mogelijk maatregelen te treffen om ongevallen in de toekomst te voorkomen.

Ondertekening van de jaarstukken

Tilburg, 29 maart 2019

H.A.P.J.M. Bool MBA
Algemeen Directeur Diamant-groep

B. Jaarrekening 2018

1. Balans per 31 december 2018

<i>(in €1000)</i>	<i>31 december 2018</i>	<i>31 december 2017</i>
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Investerings met een economisch nut	9.109	9.015
TOTAAL VASTE ACTIVA	9.109	9.015
Vlottende activa		
<i>Vorraden</i>		
Grond- en hulpstoffen	121	122
Gereed product en handelsgoederen	162	166
<i>Uitzettingen</i>		
Vorderingen op openbare lichamen	2.230	1.541
Uitzettingen in Rijks schatkist	825	775
Lang lopende vordering	473	
Overige vorderingen	1.188	886
Overige uitzettingen	978	221
Rekening-courantverhoudingen met verbonden partijen	943	556
<i>Liquide middelen</i>	109	38
<i>Overlopende activa</i>		
Vooruitbetalingen	291	102
Nog te ontvangen bedragen	3.033	3.419
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	10.353	7.827
TOTAAL ACTIVA	19.463	16.842

<i>(in €1000)</i>	<i>31 december 2018</i>	<i>31 december 2017</i>
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	1.147	882
Bestemmingsreserve	1.299	843
Nog te bestemmen resultaat	3.171	765
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	5.616	2.490
Voorzieningen	1.302	1.231
Vaste schulden, met een rente typische looptijd langer dan één jaar		
Schulden aan binnenlandse bedrijven	4.225	5.200
	4.225	5.200
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar		
Overige schulden	5.578	5.390
Rekening-courantverhoudingen met verbonden partijen	2.197	1.971
<i>Overlopende passiva</i>		
Verplichtingen	544	487
Vooruit ontvangen bedragen	0	72
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	8.320	7.922
TOTAAL PASSIVA	19.463	16.842

2. Overzicht van baten en lasten

<i>(in € 1000)</i>	<i>Realisatie 2018</i>		<i>Begroting 2018</i>		<i>Realisatie 2017</i>	
	<i>Lasten</i>	<i>baten</i>	<i>Lasten</i>	<i>baten</i>	<i>Lasten</i>	<i>baten</i>
Netto omzet		25.730		25.295		26.141
Som der bedrijfsopbrengsten		25.730		25.295		26.141
Kosten van grond- en hulpstoffen	4.750		4.762		4.571	
Toegevoegde waarde		20.980		20.533		21.569
Overige bedrijfsopbrengsten		3.918		3.110		2.742
Incidentele baten		78		14		409
Bedrijfsopbrengsten		24.975		23.657		24.720
Lonen, salarissen en sociale lasten Wsw	43.861		43.568		44.883	
Salarissen ambtelijk personeel	3.720		3.243		3.877	
Salariskosten 18K	7.072		6.643		6.871	
Salariskosten SBW	1.534		1.615		1.582	
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	1.266		1.458		1.296	
Overige personeelskosten	1.865		2.128		2.063	
Overige bedrijfskosten	5.498		5.672		5.080	
Som der bedrijfslasten	64.816		64.327		65.654	
Bedrijfsresultaat	39.841		40.670		40.934	
Rijksvergoeding		39.484		39.090		41.563
Gemeentelijke bijdrage		-		-		-
		39.484		39.090		41.563

<i>(in € 1000)</i>	<i>Realisatie 2018</i>		<i>Begroting 2018</i>		<i>Realisatie 2017</i>	
	<i>Lasten</i>	<i>baten</i>	<i>Lasten</i>	<i>baten</i>	<i>Lasten</i>	<i>baten</i>
<i>Tussentelling</i>		-357		-1.580		629
Saldo van financiële baten en lasten	16		72		26	
Vennootschapsbelasting						
Dividenduitkering		3.500			0	
Totaal		3.484	72		26	
Totaal saldo van baten en lasten		3.127		-1.652		604
Toevoeging reserve						
Onttrekking reserve		44				161
Opbrengst dividenduitkering						
Gerealiseerde resultaat		3.171		-1.652		765

3. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de vereisten zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

3.1 Afschrijvingsbeleid

Het afschrijvingsbeleid is gebaseerd op de financiële verordening Gemeenschappelijke regeling Diamant-groep 2006, zoals laatstelijk vastgesteld door het Algemene Bestuur in haar vergadering d.d. 26-06-2009. De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode. Afschrijvingen geschieden daarnaast onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op gronden wordt niet afgeschreven, tenzij de grond deel uitmaakt van een investering in de openbare ruimte met maatschappelijk nut. Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele bate in de jaarrekening verwerkt.

De op de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs toegepaste jaarlijkse afschrijvingen corresponderen met een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (kortste van de geschatte economische levensduur óf technische gebruiksduur) van de geactiveerde objecten en voorzieningen.

3.2 Waardering van activa en passiva

- **Algemeen**

Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten, waaronder ook begrepen de heffing van de vennootschapsbelasting, worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. De waarderingsgrondslagen per balansonderdeel worden in het vervolg van deze jaarrekening toegelicht.

- **Materiële vaste activa**

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Investeringen hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Alle investeringen met een economisch nut worden geactiveerd.

- **Financiële vaste activa**

Hieronder is opgenomen een vordering op de aangesloten gemeenten. De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten), de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

- ***Deelnemingen***

Deelnemingen worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere marktwaarde.

- **Gereed product en handelsgoederen**

De voorraad eigen goederen is gewaardeerd tegen de laatst bekende verrekenprijzen van de leverancier. De overige voorraden worden gewaardeerd tegen historische kostprijs. Indien de marktwaarde lager is, dan wordt tegen marktwaarde gewaardeerd.

- **Vorderingen op korte termijn**

De uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

- *Liquide middelen*

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

- Reserves

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van het bestuur. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra het bestuur aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd.

- Voorzieningen

De voorzieningen betreffen schattingen van voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen, waarvan de omvang onzeker is en welke oorzakelijk samenhangen met de periode voorafgaande aan de balansdatum. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voorzieningen voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen zijn slechts opgenomen voor zover ze meerjarig gezien niet van gelijke omvang zijn. De voorziening groot onderhoud worden gewaardeerd tegen nominale waarde, berekend conform het onderhoudsplan, rekening houdend met de gelijkmatigheidsprincipe.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle toepassingen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Aan voorzieningen ter egalisatie van (onderhouds)lasten van kapitaalgoederen over meerdere begrotingsjaren ligt een actueel (beheer)plan ten grondslag. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Van achterstallig onderhoud is geen sprake, daarom zijn er geen toepassingen ten laste aan de gevormde voorziening gebracht.

- Vaste schulden, met een rente typische looptijd langer dan één jaar

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

- Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

- Schatkistbankieren

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is het drempelbedrag. Dat is een minimumbedrag dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden.

3.3 Grondslagen voor resultaatbepaling

Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten zoveel mogelijk toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. In hoofdzaak wordt lineair afgeschreven. Afschrijving geschiedt met behulp van vaste percentages op basis van vastgestelde afschrijvingstermijnen; de berekening geschiedt over de verkrijgingprijs onder aftrek van subsidies en bijdragen van derden.

Er is sprake van één programma voor de uitvoering van de WSW-taken en taken in het kader van de Participatiewet en dat daardoor het economische model is gehanteerd voor de opstelling van het overzicht van baten en lasten.

- *Vennootschapsbelasting*

Per 1 januari 2016 zijn alle (semi) overheden vennootschap plichtig. Wij hebben vrijstelling gekregen op grond van de Sw vrijstelling voor het jaar 2016 en 2017. Conform het schrijven van 31 januari 2019 kan de Diamant-groep voortaan een beroep doen op de toepassing van de SW-vrijstelling mits de feiten en omstandigheden niet wijzigen bij Diamant-groep.

Gebeurtenissen na balansdatum

Het pand op de Insulindestraat 3 is verkocht, op 25 februari 2019 is een akte van levering getekend.

4. Toelichting op de balans

4.1 ACTIVA

- *Materiële vaste activa*

Een overzicht van de materiële vaste activa is onderstaand opgenomen. Het betreft uitsluitend activa met een economisch nut. De afschrijvingsmethode die toegepast wordt is de lineaire methode. In de berekening van de afschrijvingen wordt rekening gehouden met de restwaarde van de materiële vaste activa.

<i>(in €1000)</i>	<i>Gronden en terreinen</i>	<i>Bedrijfsgebouwen</i>	<i>Vervoermiddelen</i>	<i>Machines, apparaten en installaties</i>	<i>Overige materiële vaste activa</i>	<i>Totaal</i>
Boekwaarde per 31 december 2017	908	2.198	3.764	1.814	332	9.014
Investeringen	1	128	597	256	227	1.210
Investeringen nog in uitvoering		245			58	303
Desinvesteringen	0	47	88	16	0	151
Afschrijvingen	18	161	503	383	201	1.266
Boekwaarde per 31 december 2018	892	2.118	3.771	1.670	358	9.109
Cumulatieve afschrijvingen en overige waardeverminderingen per 31 december 2017	610	5.108	5.536	8.141	3.366	22.761
Afschrijvingstermijn in jaren.	10 jaar	10 jaar	Diverse termijnen	10 jaar	3 jaar	
Conform financiële verordening Gemeenschappelijke regeling Diamant-groep 2006	30 jaar	25 jaar				
	niet	30 jaar				

Op gronden wordt er niet afgeschreven, de afschrijvingstermijnen gelden voor het straatwerk wat is aangelegd.

De gehanteerde afschrijvingstermijn voor bedrijfsgebouwen is 30 jaar. Voor aanpassingen aan bedrijfsgebouwen wordt 25 jaar gehanteerd en voor technische installatie binnen bedrijfsgebouwen 10 jaar.

De post investeringen in uitvoering bestaat uit nog te activeren post verbouwing kantine en uitbreiding ERP pakket Navision 2018.

Dit jaar is extra geïnvesteerd in het wagenpark wat wordt gebruikt voor de werkzaamheden van de Gemeente Tilburg.

- *Deelneming Bepro*

De deelneming is om niet overgenomen van de Gemeente Tilburg. De inbrengwaarde, van de niet uit de balans blijkende deelneming, is nihil. Het eigen vermogen van de deelneming Bedrijfsmatige Projecten(Bepro) BV bedraagt € 7.802.115.

- *Financieel resultaat De Schoonmaak Coöperatie*

Met ingang van 6 november 2012 zijn wij lid van de De Schoonmaak Coöperatie UA. Deze coöperatie is een samenwerkingsverband van de Diamant-groep met de WSD-Groep en de Weener Groep. Het resultaat van 2017 is uitbetaald in 2018 aan de leden, Diamant-groep heeft € 358.291 ontvangen en verantwoordt in 2018. De Schoonmaak Coöperatie had een resultaat begroot in 2018 van € 100.000. Het lopend verslagjaar zal afgesloten worden met een voorlopig positief resultaat van ongeveer € 940.945 (onder voorbehoud van instemming Raad van Commissarissen). De Diamant-groep heeft dan recht op een aandeel van ongeveer € 454.000 (48,3 %).

- *Voorraad*

<i>(in € 1000)</i>	<i>31 december 2018</i>	<i>31 december 2017</i>
Grond- en hulpstoffen	121	122
Gereed product en handelsgoederen	162	166
Totaal	283	288

De voorraad eigen goederen is gewaardeerd tegen de laatst bekende verrekenprijzen van de leverancier. De overige voorraden worden gewaardeerd tegen historische kostprijs. Indien de marktwaarde lager is, dan wordt tegen marktwaarde gewaardeerd.

- *Uitzettingen*

<i>(in € 1000)</i>	<i>31 december 2018</i>	<i>31 december 2017</i>
Vorderingen op openbare lichamen	2.230	1.541
Handelsdebiteuren	1.121	832
Dubieuze debiteuren	37	30
-/- Voorziening dubieuze debiteuren	57	60
Totaal debiteuren	1.101	802
Lang lopende vordering	473	
Overige vorderingen	87	83
Totaal Overige vorderingen	1.661	886
Rekening courant met verbonden partijen	943	556
Uitzettingen in Rijks schatkist	825	775
Overige uitzettingen	978	221
Totaal	6.638	3.978

De vordering op openbare lichamen betreft facturatie aan met name deelnemende gemeenten en andere openbare lichamen. De risico's op deze vorderingen zijn hierdoor beperkt.

Vorderingen op openbare lichamen zijn aanzienlijk hoger dan vorig jaar. Dit valt grotendeels te verklaren doordat er vanuit bedrijfsonderdeel Groen Xtra veel (vertraagd) is gefactureerd aan de deelnemende gemeenten.

De post lang lopende vordering bestaat uit € 473.000 transitievergoeding die pas in 2020 wordt geëffectueerd.

De mutatie van de post overige uitzettingen bestaat voornamelijk uit nog te ontvangen lage inkomens voordeel € 740.000 voor de Sw'ers en € 60.000 voor de P-Wetters.

De handelsdebiteuren per 31 december 2018 zijn als volgt te specificeren:

<i>(in € 1000)</i>	<i>Handelsdebiteuren</i>	<i>Dubieuze handelsdebiteuren</i>	<i>Totaal</i>
Niet of minder dan 3 maanden vervallen	1.118	-	1.118
Van 3 tot 12 maanden vervallen	3	17	20
Meer dan 1 jaar vervallen	-	20	20
Af: Voorziening Dubieuze vorderingen	-	-57	-57
Totaal	1.121	-20	1.101

De waardering van de debiteuren geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

<i>(in € 1000)</i>	2018	2017
Rekening courant met verbonden partijen		
• Diamant-groep	4	6
• Meervlaks BV	7	2
• Bepro	5	1
• La Poubelle	70	109
• De Schoonmaak Coöperatie	858	438
Totaal	943	556

De post Diamant-groep bestaat uit de openstaande posten vierde kwartaal contanten verkopen Dierenopvang centrum Tilburg.

- *Liquide middelen*

<i>(in € 1000)</i>	<i>31 december 2018</i>	<i>31 december 2017</i>
Kasgelden	5	6
Bank	104	33
Totaal	109	38

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan één jaar

In het kader van het schatkistbankieren moeten alle overtollige middelen in de schatkist worden aangehouden. Hiervoor geldt een drempelbedrag. Dat is het minimumbedrag dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor de Diamant-groep is dit 0,75 % van het begrotingstotaal, oftewel een bedrag voor 2018 van € 519.000.

In onderstaande tabel is te zien wat de overschrijding of onderschrijding van het drempelbedrag schatkistbankieren per kwartaal over 2018 is geweest:

Verslagjaar 2018				
	x € 1.000			
1: Drempelbedrag : 0,75 % van € 69.161.000	519			
	Kwrt 1	Kwrt 2	Kwrt 3	Kwrt 4
2: Buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	441	282	427	215
3a: Ruimte onder het drempelbedrag	78	237	92	304
3b: Ruimte overschrijding van ruimte	-	-	-	-

De aangehouden middelen zijn weekmutaties gemiddeld per kwartaal berekend.

- *Overlopende Activa*

<i>(in € 1000)</i>	<i>31 december 2018</i>	<i>31 december 2017</i>
Vooruitbetalingen	291	102
Nog te ontvangen bedragen	3.033	3.419
	3.324	3.521

De vooruitbetalingen betreft vooruitbetaalde kosten 2019 inzake huur, verzekeringen en software licenties.

4.2 PASSIVA

Eigen vermogen

- *Algemene reserve*

<i>(in € 1000)</i>	<i>31 december 2018</i>	<i>31 december 2017</i>
Stand per 1 januari	882	1.214
Resultaatbestemming	765	2.674
Toevoegingen		0
Onttrekkingen	500	3.006
Stand per 31 december	1.147	882

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2017 is door het bestuur besloten om van het resultaat €765.000 in 2018 een bestemmingsreserve op te nemen van € 500.000 om het risico af te dekken t.a.v. de transitievergoeding die de Diamant-groep verschuldigd gaat worden aan WSW werknemers die langer dan 2 jaar ziek zijn en bij ontslag recht hebben op deze vergoeding. Het restant van het voordelig saldo ad € 265.000 wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

- *Bestemmingsreserve Stimulering Begeleid werken*

<i>(in € 1000)</i>	<i>31 december 2018</i>	<i>31 december 2017</i>
Stand per 1 januari	189	189
Toevoeging	0	0
Aanwending	0	0
Totaal	189	189

- *Bestemmingsreserve Sanering infrastructuur*

<i>(in € 1000)</i>	<i>31 december 2018</i>	<i>31 december 2017</i>
Stand per 1 januari	154	215
Toevoeging		
Aanwending	44	61
Totaal	110	154

- *bestemmingsreserve om de risico's af te dekken t.a.v. de loonkosten en Rijksbijdrage*

<i>(in € 1000)</i>	31 december 2018	31 december 2017
Stand per 1 januari	500	0
Toevoeging	0	500
Aanwending	0	0
Totaal	500	500

- *bestemmingsreserve om de risico's af te dekken t.a.v. de transitievergoedingen*

<i>(in € 1000)</i>	31 december 2018	31 december 2017
Stand per 1 januari	0	0
Toevoeging	500	
Aanwending		
Totaal	500	0

De bestemmingsreserve Stimulering Begeleid werken ad € 188.500 heeft te maken met extra gelden die wij ontvangen hebben om Begeleid Werken te stimuleren. In 2018 zijn hier geen extra kosten voor gemaakt.

De bestemmingsreserve Insulindecomplex ad € 1.200.000 is gevormd in 2015 ten behoeve van de sloop en het verkoopbaar maken van het Insulindecomplex. Dit is conform het bestuursbesluit genomen bij vaststelling van het strategieplan in juni 2015. In 2018 zijn gemaakte kosten € 44.000.

De bestemmingsreserve ad € 500.000 om de risico's af te dekken t.a.v. de loonkosten en rijksbijdrage is gecreëerd met name voor de onzekerheid omtrent het voordeel lage inkomens.

De bestemmingsreserve risico SW transitievergoeding ad € 500.000 is ter dekking voor transitievergoeding die de Diamant-groep verschuldigd gaat worden aan WSW werknemers die langer dan 2 jaar ziek zijn en bij ontslag recht hebben op deze vergoeding.

- *Nog te bestemmen resultaat*

<i>(in € 1000)</i>	31 december 2018	31 december 2017
Stand per 1 januari	765	2.674
Toevoeging	3.171	765
Bestemd	765	2.674
Totaal	3.171	765

Het resultaat komt uit op een positief bedrag van € 3.171.000. In het resultaat is een dividenduitkering van € 3.500.000 opgenomen. Exclusief deze dividenduitkering zou het reguliere exploitatieresultaat € 329.000 nadelig zijn.

- Voorzieningen

<i>(in €)</i>	<i>31 december 2018</i>	<i>31 december 2017</i>
Saldo per 1 januari	1.231	1.473
Toevoegingen	385	270
Aanwendungen	314	512
Totaal	1.302	1.231

De specificatie van de voorzieningen ziet er als volgt uit:

<i>(in € 1000)</i>	<i>31 december 2017</i>	<i>Toevoegingen</i>	<i>Aanwendungen</i>	<i>31 december 2018</i>
Voorziening bodemverontreiniging	206	85	19	272
Voorziening reorganisatiekosten	403		97	306
Voorziening groot onderhoud	622	300	198	724
Totaal	1.231	385	314	1.302

- Voorziening bodemverontreiniging

<i>(in € 1000)</i>	<i>31 december 2018</i>	<i>31 december 2017</i>
Beginstand per 1 januari	206	215
Toevoeging	85	0
Aanwendungen	19	9
Totaal	272	206

De voorziening bodemverontreiniging bestaat uit twee delen, namelijk bodemverontreiniging locatie Zevenheuvelenweg 16 (€ 100.000) en de bodem van het complex aan de Insulindestraat (€ 172.000), waar asbest is geconstateerd in 2012. Komende jaren wordt er meer duidelijk over de aanwending van deze voorziening wanneer er duidelijkheid is over het Insulindecomplex. In 2018 is een verwachte afkoop voor locatie Zevenheuvelenweg 16 van € 85.000 gedoteerd. Medio 2019 zal er nog een grondwatermonitoring plaats vinden, in afwachting daarop wordt de afkoop definitief geregeld.

- *Voorziening reorganisatiekosten*

<i>(in € 1000)</i>	<i>31 december 2018</i>	<i>31 december 2017</i>
Beginstand per 1 januari	403	656
Toevoegingen		
Vrijval		128
Aanwendungen	97	126
Totaal	306	403

De voorziening reorganisatiekosten is afgenomen met een bedrag van € 97.000 waarvan een gedeelte bestaat uit de gemaakte loonkosten van de personeelsleden die in de arbeidsmobiliteit zijn geplaatst.

- *Voorziening groot onderhoud*

<i>(in € 1000)</i>	<i>31 december 2018</i>	<i>31 december 2017</i>
Beginstand per 1 januari	622	602
Toevoegingen	300	270
Aanwendungen	198	250
Totaal	724	622

De voorziening groot onderhoud bestaat voor het groot onderhoud van het complex aan de Zevenheuvelenweg voor de komende jaren, rekening houdend met het gelijkmatigheidsprincipe. Dit jaar is er een dotatie toegevoegd van € 300.000 conform het nieuw onderhoudsplan. De post Anwendungen bestaat uit € 163.000 uit verbouwing kantine en € 35.000 schilderskosten.

- *Vaste schulden, met een rente typische looptijd langer dan één jaar*

<i>(in € 1000)</i>	<i>Saldo per</i>	<i>Aflossing</i>	<i>Toevoeging</i>	<i>Saldo per</i>	<i>Betaalde</i>
	<i>31-12-17</i>	<i>2018</i>	<i>2018</i>	<i>31-12-18</i>	<i>rente 2018</i>
Lening 18k voor 2017	3.200			3.200	
Lening 18k 2017	2.000	2.975	2.000	1.025	50
Totaal	5.200	2.975	2.000	4.225	50

De diverse leningen zijn verstrekt door 18k voor onbepaalde tijd en kan in overleg worden opgezegd c.q. boetevrij worden afgelost. Betreffende de lening voor 2017 is er een rente verschuldigd die gelijk is aan het rentepercentage van de internetspaarrekening bij de Rabobank. Deze wordt maandelijks berekend. Er is in 2018 geen rente in rekening gebracht daar de rentestand van de internetspaarrekening inmiddels nihil is.

Voor de in 2017 afgesloten lening is als rentepercentage, de 10 jaar vaste, gehanteerd met fixatiedatum 24 november 2017 zoals formeel is bekrachtigd in de bestuursvergadering van 24 november 2017. De renteberekening hiervan zal ingaan per 1 januari 2018. Lopende het jaar 2018 is tijdelijk € 2.000.000 extra geleend, welke einde jaar ook weer is afgelost. Eind december 2018 is verder nog eens € 975.000 op deze lening afgelost.

<i>(in € 1000)</i>	<i>31 december 2018</i>	<i>31 december 2017</i>
Schulden aan openbare instellingen	47	103
Overige schulden	3.057	3.142
Crediteuren	2.473	2.145
Totaal overige schulden	5.578	5.390
Rekening courant met verbonden partijen		
• BV 18k	2.018	1.790
• Stichting Bevordering en Werkgelegenheid	180	181
Totaal	2.197	1.971
Overlopende passiva		
Verplichtingen	544	487
Vooruitontvangen bedragen	0	72
	544	560

De specificatie van de overige schulden:

<i>(in € 1000)</i>	<i>31 december 2018</i>	<i>31 december 2017</i>
Te betalen BTW	432	388
Te betalen loonbelasting en sociale lasten	1.362	1.439
Wsw-ID regeling	179	206
Nog te besteden gelden Tilburg	1.025	1.054
Te betalen pensioenen	53	55
Overige posten	6	-2
Totaal overige schulden	3.057	3.141

De overige schulden zijn nagenoeg gelijk gebleven.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De Diamant-groep is een meerjarige verplichting aangaan richting de Stichting Bevordering Werkgelegenheid om de loonkosten van de ambtenaren die bij Stichting Bevordering Werkgelegenheid in dienst zijn te betalen. In 2018 zijn de te verwachte salariskosten €1.534.000.

De Diamant-groep heeft een meerjarig huurcontract afgesloten met Dennenheuvel Vastgoed BV inzake de huur van een pand aan Ringbaan Noord. De huurprijs in 2018 bedraagt € 40.600 op jaarbasis.

De Diamant-groep heeft een huurovereenkomst afgesloten voor Dr. Paul Janssenweg in Tilburg. De huurprijs in 2018 bedraagt € 80.000 op jaarbasis.

5. Toelichting op het overzicht van baten en lasten

<i>(in € 1000)</i>	<i>Realisatie 2018</i>	<i>Begroting 2018</i>	<i>Realisatie 2017</i>
		<i>(voor&na wijziging)</i>	

Toegevoegde waarde	20.980	20.533	21.569
--------------------	--------	--------	--------

De toegevoegde waarde is per bedrijfsonderdeel als volgt samengesteld:

Algemene Zaken

Bedrijfsopbrengsten	998	861	1.346
Kosten grond- en hulpstoffen en andere externe kosten	100	34	187

Toegevoegde waarde	898	827	1.159
---------------------------	------------	------------	--------------

Productie

Bedrijfsopbrengsten	2.802	2.350	2.733
Kosten grond- en hulpstoffen en andere externe kosten	200		252

Toegevoegde waarde	2.602	2.350	2.481
---------------------------	--------------	--------------	--------------

Groen Xtra

Bedrijfsopbrengsten	14.650	14.105	14.160
Kosten grond- en hulpstoffen en andere externe kosten	4.046	4.085	3.923

Toegevoegde waarde	10.604	10.020	10.237
---------------------------	---------------	---------------	---------------

<i>(in € 1000)</i>	<i>Realisatie 2018</i>	<i>Begroting 2018 (voor&na wijziging)</i>	<i>Realisatie 2017</i>
Post en vervoer			
Bedrijfsopbrengsten	1.178	1.237	1.071
Kosten grond- en hulpstoffen en andere externe kosten	148	117	117
Toegevoegde waarde	1.030	1.120	955
MO			
Bedrijfsopbrengsten	1.007	975	992
Kosten grond- en hulpstoffen en andere externe kosten	33	43	33
Toegevoegde waarde	973	932	960
BBO			
Bedrijfsopbrengsten	5.283	5.518	6.006
Kosten grond- en hulpstoffen en andere externe kosten	411	233	228
Toegevoegde waarde	4.872	5.285	5.778
Totaal toegevoegde waarde	20.980	20.533	21.569

De netto toegevoegde waarde van Algemene Zaken zit iets boven de begroting, dit komt door een toename in verwerkte opdrachten door het Diamant adviescentrum en meer verhuur van auto's.

De netto toegevoegde waarde van de Productie is ten opzichte van de begroting toegenomen met ongeveer € 250.000. Bij het bedrijfsonderdeel Productie is het gehele jaar voldoende werk geweest en is de begroting ruim gehaald.

De netto toegevoegde waarde bij het bedrijfsonderdeel Groen Xtra inclusief onderdeel Kwekerij is ten opzichte van de begroting met € 600.000 toegenomen. Ten opzichte van het vorig verslagjaar is de netto toegevoegde waarde toegenomen met € 350.000. Het gehele jaar is het goed gegaan door voldoende opdrachten. Het is een prachtige zomer geweest, veel werk hebben wij met eigen personeel kunnen verrichten waardoor er minder inhuur van personeel noodzakelijk was. De planten verkoop is uitstekend gegaan, bijna alles is verkocht en er is veel regiewerk verricht met name voor de abdij.

De netto toegevoegde waarde bij het bedrijfsonderdeel Post en Vervoer is nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van de begroting. Uit de realisatiecijfers is € 150.000 interne netto toegevoegde waarde gehaald, deze interne omzet zit wel in de begroting. De netto toegevoegde waarde is ten opzichte van het vorig verslagjaar toegenomen met € 75.000, gedurende het jaar is er veel werk uitgevoerd zowel bij Post als Vervoer.

De netto toegevoegde waarde bij het bedrijfsonderdeel Maatschappelijk Ondernemen is nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van het vorige verslagjaar. De netto toegevoegde waarde zit € 40.000 boven de begroting. Dit is te verklaren doordat een aantal fietstinstellingen voor een half jaar begroot zijn , terwijl deze het hele jaar bemenst zijn.

Uit de realisatiecijfers van de BBO is € 927.000 interne netto toegevoegde waarde gehaald, maar deze interne omzet zit wel in de begroting. De netto toegevoegde waarde van de BBO, inclusief intern, is dan ook met € 500.000 toegenomen ten opzichte van de begroting. Dit is te verklaren doordat het Noma traject per 1 juli 2018 is verlengt en minder is gekrompen dan in de begroting was voorzien. Verder is er nieuwe instroom geweest vanuit statushouders en jongeren. Een laatste verklaring is de levering van nieuwe diensten zoals onder andere de uitvoer van loonwaardemetingen.

- *Overige bedrijfsopbrengsten*

<i>(in € 1000)</i>	<i>Realisatie 2018</i>	<i>Begroting 2018</i> <i>(voor&na wijziging)</i>	<i>Realisatie 2017</i>
Bijdrage Gemeente Tilburg WVA	98	98	130
Bijdrage gemeente DOC-T	529	512	517
DVO BV 18k	499	510	349
Doorbelasten salariskosten	31	12	12
Fonds WWB naar WSW		-	56
Doorbelasting DVO La Poubelle	757	783	541
Huur Gebouw Insulindestraat	30		30
Winstaandeel De Schoonmaak Coöperatie 2017	358	200	221
Omzet bonus brandstof	11		
Bonus beschut werken 2017	132		
Transitievergoeding WSW	473		
Externe plaatsing De Schoonmaak Coöperatie	1.000	995	886
	3.918	3.110	2.742

De externe plaatsing De Schoonmaak Coöperatie is t.o.v. het vorig verslagjaar gestegen met ongeveer € 100.000 door toename in prijs en afname in aantallen.

Bonus beschut werken is voor 2017 gerealiseerd. In 2018 is voor beschut werk € 3.000 per werkplek ontvangen.

- *Incidentele baten*

<i>(in € 1000)</i>	<i>Realisatie 2018</i>	<i>Begroting 2018</i>	<i>Realisatie 2017</i>
Regionaal Werkbedrijf			84
Sectorplan			155
Vrijval nog te verwachte ICT kosten			100
Vrijval bonus klant Productie	12		
Vrijval loonwaarde 2017	28		
Diverse baten	38	14	70
	78	14	409

Toelichting overige personeelskosten

- *Lonen, salarissen en sociale lasten*

<i>(in € 1000)</i>	<i>Realisatie 2018</i>	<i>Begroting 2018 (voor&na wijziging)</i>	<i>Realisatie 2017</i>
Loonkosten Wsw-werknemers	43.861	43.568	44.883
Ziekengelden	-170		-247
Sociale lasten Wsw	6.253		6.433
Studiekosten	200	255	249
Reis- en verblijfkosten	8	24	11
Werkkleding	140	108	143
Vervoerskosten Wsw	398	461	396
Eigen bijdrage vervoer	-20		-20
Overige personeelskosten	1.139	1.280	1.284
Totaal overige personeelskosten	1.865	2.128	2.063
Loonkosten ambtelijk personeel	3.720	3.243	3.877
Sociale lasten ambtelijk	419		450
Pensioenpremie ambtelijk	469		498
Totale loonkosten Wsw per AJ	30.250		28.421
Totale loonkosten per fte ambtelijk	67.031		63.263
Aantal Wsw'ers ultimo jaar	1.724		1.813
Aantal Wsw-AJ ultimo jaar	1.449,95		1.579,20
Verhouding ambtelijk/Wsw	61/1724		69/1893
Salariskosten personeel BV 18k	7.072	6.643	6.871
Detachering ambtenaren SBW	1.534	1.615	1.582

De tegemoetkoming lage- inkomensvoordeel (LIV) is opgenomen bij de loonkosten WSW werknemers.

De transitievergoeding is uitbetaald en opgenomen bij de loonkosten WSW werknemers.

In de post overige personeelskosten zijn de mobiliteitskosten eruit gehaald en rechtstreeks ten laste van de voorziening geboekt.

Wet normering topinkomens

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Diamant-groep van toepassing zijnde regelgeving: BBV.

Het bezoldigingsmaximum in 2018 voor Diamant-groep is 189.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2018 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

De bezoldiging van de directeur wordt verloond via BV 18k.

De bezoldiging van de bestuursleden zijn opgenomen in de jaarrekening van Diamant-groep.

De directeur is in dienst van BV Bepro. De bezoldiging verantwoord in de WNT bij Diamant-groep bedraagt het gefactureerde bedrag inclusief werkgeverslasten vanuit BV Bepro aan de Diamant-groep, minus de lasten die worden doorbelast aan de gelieerde entiteiten van de Diamant-groep.

De salariskosten van de heer H.A.P.J.M. Bool inclusief werkgeverslasten bedragen € 167.414 in 2018 (in 2017 € 157.419).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

bedragen x € 1	De heer H.A.P.J.M. Bool
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,8
Gewezen topfunctionaris?	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	nee
Individueel WNT Maximum	151.200
Beloning	133.931
Belastbare onkostenvergoedingen	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0
<i>Subtotaal</i>	133.931
- / - Onverschuldigd betaald bedrag	0
Totaal bezoldiging	133.931
Verplichte motivering indien overschrijding	PM
Gegevens 2017	
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2017 (in fte)	0,8
Beloning	127.357
Belastbare onkostenvergoedingen	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0
Totaal bezoldiging 2017	127.357

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

<i>bedragen x € 1</i>	Mevrouw A. Lahlah	De heer G.A. Overmars
Functiegegevens	Voorzitter	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/6 - 31/12	1/6 - 31/12
Individueel WNT Maximum	13.230	8.820
Beloning	0	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0
<i>Subtotaal</i>	0	0
- / - Onverschuldigd betaald bedrag	0	0
Totaal bezoldiging	0	0
Verplichte motivering indien overschrijding	PM	PM
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	NVT	NVT
Beloning	0	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0
Totaal bezoldiging 2017	0	0

<i>bedragen x € 1</i>	Mevrouw M.Immink	De heer R. Vullings
Functiegegevens	Vicevoorzitter	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/6 - 31/12	1/6 - 31/12
Individueel WNT Maximum	8.820	8.820
Beloning	0	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0
<i>Subtotaal</i>	0	0
- / - Onverschuldigd betaald bedrag	0	0
Totaal bezoldiging	0	0
Verplichte motivering indien overschrijding	PM	PM
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	NVT	NVT
Beloning	0	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0
Totaal bezoldiging 2017	0	0

<i>bedragen x € 1</i>	De heer O. Dusschooten	De heer T. Braspenning
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/6 - 31/12	1/6 - 31/12
Individueel WNT Maximum	8.820	8.820
Beloning	0	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0
<i>Subtotaal</i>	0	0
- / - Onverschuldigd betaald bedrag	0	0
Totaal bezoldiging	0	0
Verplichte motivering indien overschrijding	PM	PM
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	NVT	NVT
Beloning	0	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0
Totaal bezoldiging 2017	0	0

<i>bedragen x € 1</i>	Mevrouw A. Zwarts
Functiegegevens	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/6 - 31/12
Individueel WNT Maximum	8.820
Beloning	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0
<i>Subtotaal</i>	0
- / - Onverschuldigd betaald bedrag	0
Totaal bezoldiging	0
Verplichte motivering indien overschrijding	PM
Gegevens 2017	
Aanvang en einde functievervulling in 2017	NVT
Beloning	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0
Totaal bezoldiging 2017	0

<i>bedragen x € 1</i>	De heer E. de Ridder	De heer J.M.A. Kokke
Functiegegevens	Voorzitter	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/5	1/1 - 31/5
Individueel WNT Maximum	9.450	6.300
Beloning	0	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0
<i>Subtotaal</i>	0	0
- / - Onverschuldigd betaald bedrag	0	0
Totaal bezoldiging	0	0
Verplichte motivering indien overschrijding	PM	PM
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning	0	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0
Totaal bezoldiging 2017	0	0

<i>bedragen x € 1</i>	Dhr.TH Van der Heijden	De heer B.J.A. Roks
Functiegegevens	Lid	Vicevoorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/5	1/1 - 31/5
Individueel WNT Maximum	6.300	6.300
Beloning	0	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0
<i>Subtotaal</i>	0	0
- / - Onverschuldigd betaald bedrag	0	0
Totaal bezoldiging	0	0
Verplichte motivering indien overschrijding	PM	PM
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning	0	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0
Totaal bezoldiging 2017	0	0

<i>bedragen x € 1</i>	De heer P.C.A.R. Panis	De heer R.W.F. Dols
Functiegegevens	Lid	Vicevoorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/5	1/1 - 31/5
Individueel WNT Maximum	6.300	6.300
Beloning	0	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0
<i>Subtotaal</i>	0	0
- / - Onverschuldigd betaald bedrag	0	0
Totaal bezoldiging	0	0
Verplichte motivering indien overschrijding	PM	PM
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning	0	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0
Totaal bezoldiging 2017	0	0

<i>bedragen x € 1</i>	De heer E. van Dijk
Functiegegevens	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/5
Individueel WNT Maximum	6.300
Beloning	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0
<i>Subtotaal</i>	0
- / - Onverschuldigd betaald bedrag	0
Totaal bezoldiging	0
Verplichte motivering indien overschrijding	PM
Gegevens 2017	
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12
Beloning	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0
Totaal bezoldiging 2017	0

- *Afschrijvingen*

<i>(in € 1000)</i>	<i>Realisatie 2018</i>	<i>Begroting 2018</i> <i>(voor&na wijziging)</i>	<i>Realisatie 2017</i>
Afschrijvingen op materiële vaste	1.266	1.458	1.296
Totaal afschrijvingen	1.266	1.458	1.296

- *Onvoorzien*

Op de post onvoorzien staat het algemene budget voor onvoorziene uitgaven. De post onvoorzien is verantwoord in de post overige bedrijfskosten.

- *Overige bedrijfskosten*

<i>(in € 1000)</i>	<i>Realisatie 2018</i>	<i>Begroting 2018</i> <i>(voor&na wijziging)</i>	<i>Realisatie 2017</i>
Huurkosten	395	385	355
Onderhoudskosten	1.565	1.232	1.442
Gereedschap en hulpstoffen	100	115	103
Energie	809	752	715
Verzekeringen en belastingen	425	507	475
Schoonmaakkosten	265	186	224
Verkoop en commerciële kosten	6	14	6
Dotatie aan voorziening groot onderhoud	300	275	270
Dotatie dubieuze debiteuren	0	0	18
Dotatie aan voorziening reorganisatie	0	0	-128
Dotatie bodemverontreiniging	85	0	0
Resultaat desinvesteringen	-6	0	-17
Loonkosten projecten (lasten/baten)	79	71	70
Overige kosten inhuur derden	776	1.407	860
Diverse overige bedrijfslasten	700	729	688
Totaal overige bedrijfskosten	5.498	5.672	5.080

De toename van € 300.000 bestaat voor een deel uit een paar grote onvoorziene reparaties op technische installaties. Verder zijn de onderhoudskosten over de gehele linie wat hoger uitgevallen ten opzichte van de begroting.

Bij de post overige inhuur derden is € 880.000 interne kosten inhuur uit de realisatiecijfers gehaald maar deze interne kosten zitten wel in de begroting.

- *Rijksvergoeding Wsw*

<i>(in € 1000)</i>	<i>Realisatie 2018</i>	<i>Begroting 2018</i> <i>(voor&na wijziging)</i>	<i>Realisatie 2017</i>
Bruto rijksbijdrage	39.455	39.090	41.576
Ontvangen van derden Wsw gelden	39	-	43
Betaald aan derden Wsw gelden	-10	-	-56
Omvang rijksvergoeding Wsw	39.484	39.090	41.563
Loonkosten wsw	43.861	43.568	44.883
Subsidieresultaat (€)	-4.378	-4.477	-3.321
Verhouding loonkosten Wsw (%)	90,02		92,60
Aantal gerealiseerde AJ's	1.563		1.647
Rijksvergoeding per AJ	25.248		25.372

- *Mutaties in reserves*

<i>(in € 1000)</i>	<i>Realisatie 2018</i>	<i>Begroting 2018</i> <i>(voor&na wijziging)</i>	<i>Realisatie 2017</i>
Gerealiseerde totaal van saldo van baten en lasten	3.127	-	604
Toevoegingen reserves			0
Onttrekkingen reserves	44	-	161
Gerealiseerde resultaat	3.171	-	765

Het gerealiseerde resultaat komt uit op een positief bedrag van € 3.171.000. In het resultaat is een dividenduitkering van € 3.500.000 opgenomen. Exclusief deze dividenduitkering zou het reguliere exploitatieresultaat € 329.000 nadelig zijn.

- *Algemene dekkingsmiddelen*

Het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen bestaat uit de volgende componenten:

- lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is
- algemene uitkeringen
- dividend
- saldo van de financieringsfunctie
- overige algemene dekkingsmiddelen

Alleen de saldo van de financieringsfunctie is van toepassing.

Het saldo van de financieringsfunctie bestaat uit de ontvangen rentebaten over de uitzettingen, alsmede de betaalde rentelasten over de aangeane leningen en over de aangetrokken middelen in rekeningcourant.

Voorname baten en lasten laten zicht als volgt specificeren:

<i>(in € 1000)</i>	<i>Saldo per</i>	<i>Toe-</i>	<i>Aflossing</i>	<i>Saldo per</i>	<i>Betaalde</i>
	<i>31 -12-17</i>	<i>voeging</i>		<i>31-12-18</i>	<i>rente 2018</i>
Lening 18k voor 2017	3.200			3.200	
Lening 18k 2017	2.000	2.000	2.975	1.025	50
Totaal	5.200	2.000	2.975	4.225	50

De diverse leningen zijn verstrekt door 18k voor onbepaalde tijd en kan in overleg worden opgezegd c.q. boetevrij worden afgelost. Betreffende lening voor 2017 is er een rente verschuldigd die gelijk is aan het rentepercentage van de internetspaarrekening bij de Rabobank. Deze wordt maandelijks berekend. Er is in 2018 geen rente in rekening gebracht daar de rentestand van de internetspaarrekening inmiddels nihil is.

Voor de in 2017 afgesloten lening is als rentepercentage, de 10 jaar vaste gehanteerd met fixatiedatum 24 november 2017 zoals formeel is bekrachtigd in de bestuursvergadering van 24 november 2017. De renteberekening hiervan zal ingaan per 1 januari 2018. Lopende het jaar 2018 is tijdelijk € 2.000.000 extra geleend, welke einde jaar ook weer is afgelost. Eind december 2018 is verder nog eens € 975.000 op deze lening afgelost.

Overzicht van baten en lasten per taakveld

(in € 1000)	Realisatie 2018		Begroting 2018 (voor&na wijziging)	
	baten	lasten	baten	lasten
0. BESTUUR EN ONDERSTEUNING				
0.1				
0.2				
0.3				
0.4				
0.5				
0.61				
0.62				
0.63				
0.64				
0.7	39.484		39.090	
0.8				
0.9				
0.10				
0.11				
6. SOCIAAL DOMEIN				
6.1				
6.2				
6.3				
6.4				
6.5	33.184	69.497	23.657	64.399
6.6				
6.71				
6.72				
6.81				
6.82				
Totaal	72.668	69.497	62.747	64.399

Bij Taakveld 0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds wordt de rijksbijdragen geboekt. Alle overige regelingen verantwoordt wij bij 6.5 Arbeidsparticipatie.